

AMICULUS

SÄLLSKAPET AMICITIAS ÅRSSKRIFT

1947

FEMTIONDE ÅRGÅNGEN

Vid behov av cykeldäck

Köp ett bra och slitstarkt däck. Efterfråga hos Eder cykelhandlare det välkända märket

TRELLEBORG

SAAJ *start*-batterier

JUNGNERBOLAGET
SVENSKA AKKUMULATOR AKTIEBOLAGET JUNGNER
Stockholm · Göteborg · Karlstad · Malmö · Norrköping · Skellefteå · Sundsvall

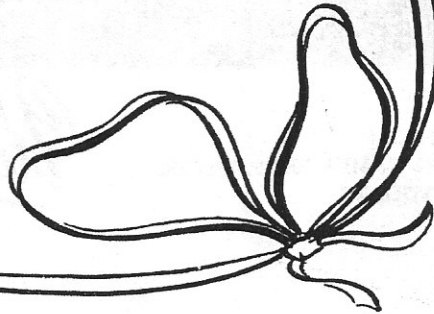

JUBILEUMSNUMMER

1895

Amiculus

1947

H. M. KONUNGEN
FÖRENINGEN GAMLA BESKOWITERS
HÖGE BESKYDDARE

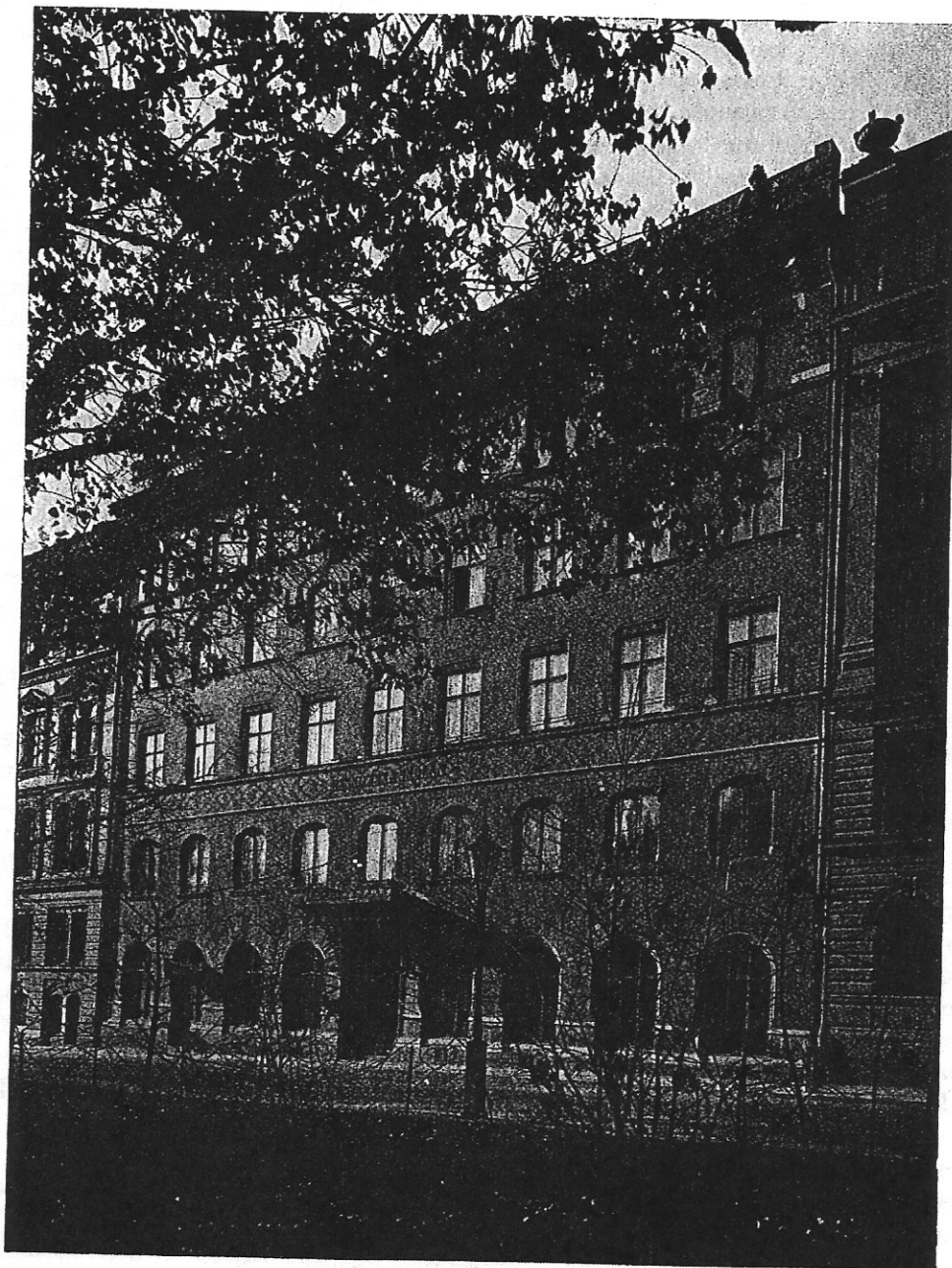
Altman 1947.

Kård

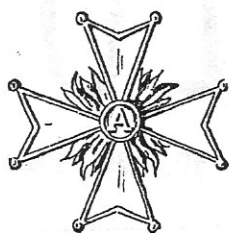
AMICULUS

SÄLLSKAPET AMICITIAS ÅRSSKRIFT · 50 ÅRG. 1947

REDAKTÖR: JON WIESELGREN · FÖR ANNONSERNA: STEN FLODIN, BENT ANDERSSON, PETER MARTIN

BESKOWSKA SKOLAN

KRÖNIKA

Käre läsare, Du har icke misstagit Dig! Nu är det så dags igen, d. v. s. Amiculus, Amicitias ståtliga årsskrift, utkommer med sin femtionde årgång. Men det är faktiskt inte höstens betydelsefullaste händelse i skolan. Den 1 oktober firade Beskow i stillhet, som höves en så förnämlig skola som vår, sitt 80-årsjubileum såsom fri läroanstalt. I anledning härav har H. M. Konungen i nåder tillställt tidskriften sitt porträtt, för vilken hedersbevisning mot vår skola vi äro djupt tacksamma. I anledning av jubileet ha vi också fyllt numret med litet »Beskowiana» och tryckt av artiklar ur gamla nummer av Amiculus. Till dessas publicerande har ytterligare ett osäkt tillfälle erbjudit sig, i det att man genom arkivstudier upptäckte, att årets årgång av »den lille vännen» är den femtionde i en lång rad av årgångar sedan 1895.

Med bistånd av våra försänkningar inom Kungliga Biblioteket ha vi ur ett nyligen dammat hörn dragit fram några inkunabler, vilka visade sig vara de första tryckta numren av Amicitias årsskrift med början 1909. I 1919 års Amiculus läste vi att tidningens första nummer utkom 1895 och att den sedan dess regelbundet utkommit med ett eller ibland upp till två nummer per läsår utom 1896 och 1939, då skilda anledningar tvingade beskowiterna till att låta bli att klä sina tankar i hektograffärg eller trycksvärta. Annars voro beskowiterna i forna tider synnerligen roade av detta, och i de bevarade äldre exemplaren är innehållet som oftast så andligt högstående, att red. inte vågar reproducera det. I övrigt klagade man över nutidsandan, som säges (1909) ha »ett ogynnsamt klimat för en förening med Amicitias strävanden», och detta skylles på »det alltmer tilltagande nöjeslivet». Red. har en känsla av att han hört den visan kvittras minst en gång vart sjätte år, men tydligen har Amicitia övervintrat varje gång.

Och därmed äro vi nere på verklighetens fasta mark igen efter vår lilla utflykt på historiens marker. Amicitia ligger f. n. i ide, beroende på att vår

tid verkar mera intresserad av nöjen (se ovan!) än av föreningar med Amicitias mål och syften. I stället för Amicitia har trätt BBC, vår skolas allra nyaste förening. Den upprätthåller Beskows såväl traditioner som anseende i den Stockholmska gymnasieföreningsvärlden och är väl värd all aktning. Visserligen ha dess styrelsemedlemmar ännu icke nått den verkliga föreningsmognaden, men den kommer med tiden, och vår förhoppning är, att kommande generationer skola ha tid och lust att ägna sig åt både BBC och Amicitia i gemensamt arbete för att höja beskowitens anseende och intellektuella mognad.

Apropos mognad, så har tydligen den under sina första år så sorgligt ryktbara kamratnämnden vuxit till sig och börjat uträtta nytta i Beskow. Sign. har ännu inte märkt något av dess verksamhet, och detta tyder antingen på, att någon verksamhet inte är behövlig, eller att nämnden (vilket ju är troligare) fullgör sitt arbete att uppföstra beskowiterna och beivra deras ordningsförelser på ett sådant diskret och taktfullt sätt, som meningen var från början. Vi vilja blott rikta den anmärkningen mot dess organisation att nämnden i fortsättningen bör söka undvika den tendens att bli en »klassförening», som visat sig. För att kamratororganisationen skall få nödigt understöd i skolan och gå en sund utveckling till mötes, fordras att elevkåren i större utsträckning än nu sker får tillfälle att genom öppet val inverka på nämndens styrelse och dess sammansättning.

Att få ihop så mycket annonser, att tryckningskostnaderna för Amiculus bli täckta och så att det därtill blir möjligt att betala det ständiga underskottet på årsfesten, är mycket svårt. Annonschefens arbetsbörda är nära nog omänsklig, den tar mycken tid från skolarbetet och brukar vanligtvis resultera om inte i kvarsittning så i ett flertal underbetyg. Därför är också våra annonsanskaffare all heder värda, och red. vill passa på tillfället att framföra sin av hjärtat gående erkänsla till kassaförvaltaren Sten Flodin och hans medarbetare för deras osjälviska arbete med annonsanskaffningen.

Genom förmedling av Claes Adam Wachtmeister ha vi kommit i kontakt med gamle Beskowiten »Joja» Bonnier, med vars hjälp vi ha fått trycka tidningen på Åhlén & Åkerlunds tryckeri. För all denna hjälpsamhet framför Sällskapet genom mig sitt varma tack.

På grund av elransoneringen mörklades bokstavligt talat Amicitias höstfest, och för att vi skola få möjlighet till extra eltilldelning har festen måst uppskjutas till början av vårterminen.

Forts. sid. 24.

TEGNÉRS UPPFATTNING AV DIKTEN OCH DIKTAREN

Av det oerhört rika arv, Tegnér lämnat den svenska kulturen är kanske hans uppfattning av dikten och diktaren det som betytt mest för eftervärlden. »All dikt är genomskinlig. Av kristall», säger Tegnér i en dikt, som ger mycket av särprägel i hans diktuppfattning. Ty klarhetslidelsen är det dominerande draget hos denne rent cerebrala skald. Då Tegnér på romantikerns sätt undflyr denna världen, är det ej för att hänge sig åt fantastiska spekulationer utan för att med dikten som medium svinga sig upp till den stora klarheten, där »som en morgondimma faller täcket ifrån andevärlden».

I sin syn på diktens mål har Tegnér i hög grad accepterat romantiken. Till skillnad från sina beundrade gustavianer ser han i dikten ej ett sällskapsnöje utan en väg för människan att uppnå den sagoskimrande idévärlden, en flykt till de eviga värdena undan den futtiga världen, ett livsvillkor. Han ser i diktaren en gudomlig sorglös gestalt, som intuitivt anar de stora sammanhangen, som med sin gudomliga skarpsblick ser lösningen på alla de frågor, över vilka de jordbundna genomsnittsmänniskorna fruktlöst grubblat sedan tidernas dunkla gryning. Diktaren är jämte hjälten det gudomligas representant bland trätsjuka, trångsynta dvärgar. Samtidigt som Tegnér insåg diktarens värde, förstod han dennes personliga dilemma, »för dem finnes ingen rikedom på jorden, det är deras bestämmelse att vara livets blottade känslonerver, att vara de evigt darrande strängarna på livets harpa». Detta att diktaren måste vara evigt hudlös, evigt lämnande allt uppnått bakom sig, evigt sökande nya mål, evigt sökande sig själv i kosmos förvirrade mångfald, är en förutsättning för den sanne diktaren.

Medan Tegnér sålunda i vissa avseenden accepterade romantikens idéer, ställde han sig avvisande mot den diktning, som inspirerats av dem. Han talar med avsky om »det förbannade metafysiska skedvattnet». För honom är dikten hälsa och strid, ej maktlös klagan. Han besjunger kampen och solen, ej resignationen och natten.

Gränsen mellan religion och dikt var vid denna tid flytande. Att det för Tegnér var lättare att acceptera diktningen än kristendomen som religion är sannolikt. Medan Tegnér gång på gång angri-

per sina extatiskt överspända samtida bröder i diktens värld, vågar han aldrig angripa rörelsens kärna, kristendomen. Ty vad är väl t. ex. Sarons liljor annat än genial kristendom av ett sådant djup, att Tegnér ej kunde fatta det och därför förnekade det. Tack vare Tegnér's geniala förståndsbevägning var stagneliusvärlden med dess djupa symboliska spekulation stängd för honom. Tegnér vägrade att tillmäta livets skuggsidor någon som helst positiv betydelse. Om det befogade i denna nervärdering kan man tvista. Ty mycket av den största dikt, som någon skrivit, har sina rötter i det mörkt hemlighetsfulla, ja även i undergång och upplösning. Hade Tegnér's egen intensiva klarhetslidelse brunnit med en så oerhört stark låga, om han inte själv varit medveten om den mörka avgrund, som väntade honom?

Den livsuppfattning, som låg Tegnér närmast och satte djupa spår i hans uppfattning av dikten, var den grekiska med dess strävan efter sinnens jämvikt, som även var hans, och dess lidelsefulla skönhetsdyrkan. Tegnér föredrog den framför den kristna, därför att den i stället för dennes morbid känslöshet var genomsyrad av en ursprunglig hednisk livsglädje, och därför att den ersatte kristendomens olyckliga uppspjälkning av kropp och själ som två oförenliga motsatser med en frisk, livsbejakande sinnlighet, som bör ha tilltalat Tegnér's starkt sensuella natur.

Detta Tegnér's antiksvärmeri satte starka spår i hans dikters form. Han har av de antika författarna fått stilens klarhet och ordens stundom tunga strålgans.

Många moderna människor identifierar sin egen situation med Tegnér's; det är ånyo konsten som »lyfter människan ur gruset», det är där och icke i religionen hon ser den ljusa, förklarande skönhet, utan vilken jorden skulle vara ett makabert dårhus.

Tegnér's estetiska program, vilket han uppställt utan att helt kunna förverkliga det, har utövat ett stort inflytande på senare skalders. Genom den svenska litteraturen från Tegnér till Rydberg och Ekelund går en linje av harmoni, klarhet och nobelt sanningssökande.

Nils Sundgren
L IV.

GAMLA BESKOWITER BERÄTTA

Med tvekan har jag efterkommit den vänliga uppmaningen att nedskrifva några minnen från Beskowska skolans första verksamhetsår. Att en sådan hemställan riktats till mig, torde bero på, att jag är den till lefnadsåren äldsta, ja sannolikt den ende kvarlevande af skolans första årskontingent. Måhända det kan vara af intresse för ättlingar i tredje och fjärde led af 1860-talets lärjungar att få tillfälle göra jämförelser mellan dåtida och nutida skolförhållanden.

Som bekant började skolan sin verksamhet på hösten år 1867. Den första uppsättningen af lärjungar uppgick till högst ett fyrtiotal, fördelade på två klasser. Den lokal, där skolan var inhyst, belägen i det redan då gamla huset nr 39 vid Mästersamuelsgatan, kan med skäl betecknas såsom mycket anspråkslös. Den bestod af endast av två klassrum och ett förrum, det senare apterad för gymnastiköfningarne. Såsom lekplats under rasterna användes husets gård, som i hygieniskt afseende lämnade mycket öfrigt att önska. Där pågick ofta under rasterna mattpiskning och torkning af tvättade persedlar. Stockholm hade på den tiden ännu icke något kloaksystem, utan stadens befolkning fick hålla ut slaskvatten och dyl. i rännstearne eller på gårdarne. Luften på skolgården var därför icke alltid hälsosam. Detta tänkte dock ingen på, då lekarne på gården ägde rum. Att dessa kunde blifva ganska lifliga, visade sig en gång, då Prins Carl blef ganska allvarligt skadad. Under lek blef Prinsen så hårdt knuffad, att han föll framstupa med hufvudet mot en i husväggen sittande spik. Prinsens moder, Drottning Sophia, anlände efter en kort stund, äfvenså Professor K. J. Rossander, hvilken sydde ihop det ganska betydande såret.

Om de hygieniska förhållandena i skolan icke uppfyllde nutida kraf, måste medgifvas, att skolans lärometoder stodo långt framom, hvad som på den tiden presterades i andra läroanstalter. De unga lärarekrafter, som skolan förvärfvat, hade en modernare uppfattning om pedagogiken än fler-

talet lärare vid de äldre läroverken. De hade tydligen kommit till insikt om, att det väsentliga i en lärometod är det lif, den klarhet, hvarmed den uppfattas och utöfvas.

Mellan skolans lärare och dess lärjungar var ett synnerligen godt förhållande rådande, något som den tiden icke var så vanligt. Lärarne gjorde intryck af att ha en klar uppfattning om sitt yrkes betydelse, och de visade sig förstå, att de hade till uppgift att vara sina elevers ledare i andens värld.

Bland de första årens lärjungar må gifvetvis i första rummet nämnas vår Konung och hans bröder. Genom sitt flärdlösa, vänliga och kamratliga uppträdande tillvunno sig dessa prinsar allas hjärtan. Lägg därtill deras visade intresse för skolundervisningen, så hade man starka skäl för att betrakta dem som i alla afseenden goda förebilder för den öfriga skolungdomen.

Såsom exempel bland de många på deras flärdlöshet må följande lilla episod anföras. En förmiddag på våren 1869, då lärjungarna hade skollof, blef undertecknad jämte tre andra gossar anmodad att följa med prinsarne ut till Djurgården. Vi ströfvade där omkring på det område, där nu vårt friluftsmuseum Skansen är beläget, och där det då var en fullständig vildmark, lämplig för krigiska lekar. Vid promenaden hem på eftermiddagen kände sig alla törstiga, hvarför vi på Hasselbackens baksida gick fram till ett af köksfönsterna och begärde att få vatten. En af kockarna räckte då ut genom fönstret en järnskopa fylld med vatten, och den gick sedan laget rundt. Kökspersonalen visste nog icke, att det var Sveriges blifvande Konung och hans bröder, som trakterades på detta sätt.

Bland lärjungar, som redan i skolan visade prof på större begåfning, var Hjalmar Branting, som sedan uppsteg till rikets högsta ämbetsställning. För sin gamle religionslärare, Pastor Beskow, blef han dock en besvikelse. Som bekant utträdde han vid ganska tidig ålder ur statskyrkan utan att inträda i något annat religionssamfund. Då han en gång under sin studenttid företog en promenad i

sällskap med sin ungdomsvän och klasskamrat, sedermera redaktör Harald Sohlman, mötte de sin gamle lärare, Pastor Beskow, som stannade och språkade med dem och så helt tvärt frågade: »Nå gossar, ni läser väl fortfarande er aftonbön?» Branting hostade förläget men svarade icke.

Äfven en annan gång var den gode Pastorn ganska ironisk. Harald Sohlman, en af lärjungarne i skolans första årgång, har själf berättat: »På den tiden, då jag var liberal, försiggick en gång i Stockholm väl till riksdagens andra kammar. Jag förväntade, att valet skulle utfalla gynnsamt för det liberala partiet, och i den förhoppningen gjorde jag anordningar för eklärering i alla Aftonbladshusets fönster. Valet utföll emellertid i helt annan riktning, hvarför ekläreringen inställdes. Några dagar därefter mötte jag Pastor Beskow, som helt spydigt ropade till mig: 'Det var synd om dig, Harald, att du icke fick bränna dina ljus', och så smålog Pastorn ironiskt».

Flertalet af skolans första uppsättning lärjungar gjorde intryck af att förstå värdet af att genom skolan vinna kunskap och upplysning. När de sedan kommo ut i lifvet, blefvo alla, hvilkas öden jag kunde följa, aktade och dugliga medborgare.

En episod, som visserligen icke hör till minnena från skolans första år, kan måhända roa läsarne af dessa rader.

Den tredje i ordningen af skolans rektorer, Ludvig Lindroth, fyllde 1920 75 år. För att fira den afhållne läraren hade ett 70-tal forna elever af olika årgångar anordnat en supé på restaurant Anglais. Då alla hade bänkat sig, lämnades till rektorn en uppgift på de närvarande, och han företog då på rektorsmanér upprop. En af »gossarne» var inbegripen i samtal med sina grannar, hvarför han icke märkte, att hans namn uppropades. Då hördes rektorns stämma: »Nå gosse, stig då upp och svara». »Gossen» var dåvarande Öfverståthållaren i Stockholm, Carl Hederstierna.

Det kan vara af intresse omnämna, att skolans nuvarande gymnasieförening, sällskapet Amicitia, haft en föregångare, en förening med det anspråksfulla namnet »Forntid och Framtid». Denna förening bildades år 1874 efter mönster af gamla Gymnasiums förening Concordia. En af kamraterna, sedermera lektorn vid södra latin, Axel Bergström, hade en afton i sitt hem ett litet samkväm, hvarvid följande voro närvarande: Severin Bergh, sedermera krigsarkivarie, Hjalmar Branting, Harald Sohlman, sedermera redaktör, Harald Molander, den sedermera kände teaterledaren och författaren, Edvard Rosenberg, sedermera framstående

landscapsmålare samt undertecknad. Den nya föreningen konstituerades vid detta sammanträde. Severin Bergh blef dess förste ordförande. De litterära och konstnärliga prestationerna vid föreningens sammanträden voro mycket enkla och skulle sannolikt icke blifvit godtagna vid den nuvarande föreningens sammanträden. Huru länge föreningen »Forntid och Framtid» existerade, är mig icke bekant.

Skolans uppgift måste i allmänhet inskränka sig till att utbilda kunskapsanlagen, under det att det moraliska sinnets uppfostran måste förläggas till föräldrahemmet. Beskowska skolan var före sin tid, i det att på dessa områden samarbete ägde rum mellan skolan och lärjungarnes föräldrar. Då uppfostran är avslutad och medborgaren är färdig, inträder en ny uppfostrare nämligen erfarenheten och det omgifvande lifvet. Då visar det sig, om den i skolan grundläggande uppfostran varit fruktbarande. Flertalet af lärjungarne i Beskowska skolan hafva säkerligen en i dessa afseenden glädjande erfarenhet.

J. O. af Sillén.

Beskowit 1867.

Forts. sid. 17.

Modern skolungdom

ekiperar sig hos

FRÖJDS

Goss- och junioravdelning

Stureplan 2

*Ni kommer att trivas
i Edra*

KLÄDER

om Ni köper dem från

TALA OM HEMMA

att

Försäkringsbolag

ordnar

alla Edra försäkringar!

Huvudkontor: Birger Jarlg. 16, Stockholm
Tel. Namnanrop

JAKT
SPORT
FISKE

Bastmans

NYBROGATAN 1

TELEFONER 603059 - 625236

Mänskligt vara

Tilldelad 2:dra pris vid Sällskapets Litterära pristävlan 1909

Där står jag på utsikt vid bärgets krön,
hör stormen tjuta och vågors dån,
när bränningar våldsamt ryta;
mig betager en lust att kämpa med,
att kasta mig vildt i de stridandes led,
att slå blott, att gissla och bryta.

Jag står där högt uppe, ser ned på land,
där stuga på stuga bekläder sand,
en bild utaf mänskligt vara.
Hur ser jag ej allting eländigt smått,
hur vidrig, olycklig är människans lott
att ridas af dödens mara!

Jag ser liksom allting i stora drag,
hur äflan för människan skrifver lag
med guldbokstäfver, som brinna!
Mig fattar en afsky att vara till,
att sträfva och sträfva, men dock fara vill,
och aldrig sitt mål kunna hinna. —

Och slutligt mig fattar en lust att slå,
att gripa ett gissel och blott gå på
allt genom förvildade skaror;
att meja det ogräs, som tiden sått,
att kasta mig in uti strömmen blott,
att trotsa väl tusende faror.

Harry Rocck Hansen.

ENGELSKA ÖVERSÄTTNINGAR I

»DEN GAMLA GODA TIDEN»

Då vi häromdagen kastade oss över dr Westerland i akt och mening att tvinga honom att skänka ett bidrag till Amiculus, donerade han för att undgå vidare attacker häftet »Öfversättningsöfningar till engelska, Stockholm 1897» till oss. Där funno vi följande tvenne stilar. Kommentarererna göra sig själva.

Herr Redaktör!

Jag tager mig friheten att vädja till Er i¹ ett ämne, som, ehuru det betraktas som ett särdeles godt skämt, har förorsakat mig stor förargelse och utgift. Jag menar det bortbytande af hattar, som äger rum på alla baler och aftonbjudningar. — Det finns, tror jag, vissa unga män, som anse fina² bjudningar blott och bart såsom tillfälle för dem att byta³ bort³ sina gamla hattar. Helt nyligen gick jag på en större bal med en ny hatt, men då jag frågade efter den, när jag skulle gå⁴ min⁴ väg⁴, sade mig betjänten med ett bredt flin, att de nya hattarna hade lämnats⁵ ut⁵ redan en halftimme förut, och att han nu hade⁶ hunnit⁶ till⁶ näst sämsta sorten⁷. Sålunda blef jag tvungen att hålla till godo med hvad jag kunde få tag i. Jag tror, herr redaktör, att det vore bäst, om damerna i sina bjudningskort utsatte: »Bortbytande af hattar och schalar är bestämt⁸ förbjudet.»

Högaktningsfullt,
X.

1. on. 2. fashionable. 3. barter. 4. leave. 5. deal out. 6. be on. 7. quality. 8. positively.

En skördeman, som arbetade på en åker nära stranden af en flod, såg en karl kasta sig i vattnet. Han skyndade genast dit för att bistå honom, störtade sig i och drog honom i land. Men han hade icke väl lämnat honom och återvänt till sitt arbete, förrän han såg honom hoppa i igen. För andra gången hoppade skördemannen i floden och räddade¹ den tillämnade² själfmördaren, ehuru denna gång icke utan svårighet. Sedan sade han åt den räddade att gå hem och icke försöka någonting så dåraktigt som att dränka sig. Han återtog därpå sitt arbete men hade icke hållit på länge, förrän han såg samme man hänga sig i³ en trädgren. Då

han fann honom så besluten att taga lifvet af sig, tyckte han sig icke behöfva göra⁴ sig⁴ besvär⁴ med honom vidare, utan lät honom hänga. En stund därefter kommo mannens släktingar och sökte efter honom. Då de funno honom hänga död i⁵ trädet, gjorde⁶ de skördemannen förebräelser⁶ och sade, att han måste hafva sett mannen begå den förtviflade gärningen och att han borde hafva skurit ned honom. »Nej⁷, visst⁷ inte⁷», svarade han. »Jag har redan två gånger dragit honom upp ur floden, och som jag hade lämnat honom alldeles genomdränkt⁸, så förmodade jag, att han hade hängt upp sig där för att torka.»

1. rescue. 2. would-be. 3. to. 4. take trouble about. 5. on. 6. reproach. 7. Not I, indeed. 8. drenched.

ERIK FLEMING

H. M. KONUNGENS HOVSILVERSMED

ATELIER BORGILA

UTSTÄLLNING: STUREGATAN 24
STOCKHOLM

SILVER
GULD
SMYCKEN

ROM I JUNI

Spridda intryck

1. i 'Lundin' an Jint Jon Peter 5/3 '13

Forum Romanum

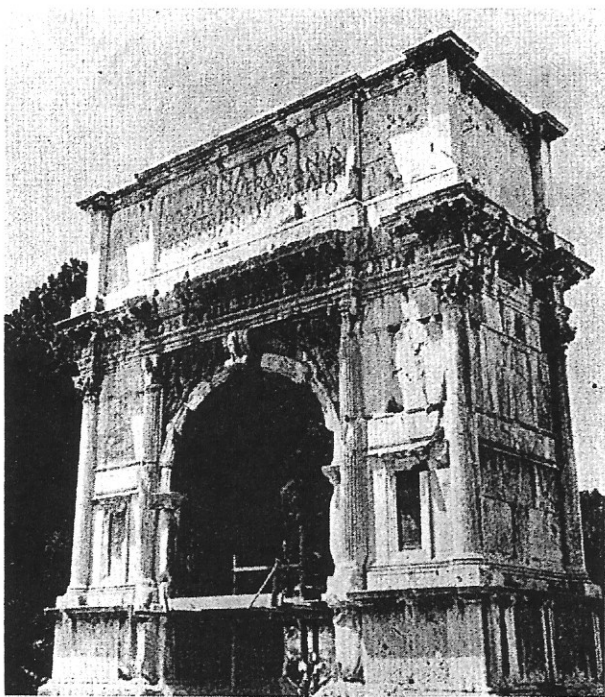
På morgonen den 19 juni blixtrade Orientexpressen in på Stazione Termini i Rom och stannade på slaget 7.55 vid kontinentaltågens perrong. Sedan vi, min kamrat Johan Stark och jag, trasslat oss ut på gatan, lyckades vi få tag på en bil och åkte till Svenska Institutet i Rom, som på Monte Pincios sluttnig har ett förtjusande läge, omgivet av en lummig park. Där blevo vi omhändertagna av Institutets vänlige föreståndare dr Sjöquist och av professor Boëthius, vilka hjälpte oss till rätta på alla sätt och skaffade oss ett hotell i närheten av Città Universitaria. När vi hade ordnat med vårt rum där, begåvo vi oss ut på stan för att få något att äta.

Vi gick och gick och gick. Rom är en enorm stad, och första gången man är där, förefaller den ännu större, än den i själva verket är. Det var mitt i sommaren, och en förfärlig hetta rådde. Gatuträdgårdarna formligen stönade i värmen och dammet virvlade upp vid varje steg man tog. Vi

gingo igenom stadsmuren vid Porta Pia och följde Via XX Settembre ned förbi Quirinalens ruskiga kungaplatz och kommo ut på Via nazionale. Där lyckades vi med hjälp av den romerska polismakten få tag på en restaurang och fingo äntligen något att äta. Spisningen gick löst på en 10: — i svenskt mynt, och för det erhöilo vi bröd och smör, soppa, kyckling med sallad och stora härliga körsbär till efterrätt.

Efter vår lilla lunch styrde vi stegen ned mot Forum Romanum och passerade på vägen dit kejsar Trajanus' forum och Trajanskolonnen. Men vi dröjde ej länge vid den utan fortsatte längs Via del Impero med Colosseums mäktiga murmassor i fonden ned till Caesars forum, där nu endast ett kolonnfragment minner om den förste imperatorns makt och härlighet...

Så stodo vi då slutligen vid foten av Capitolinska kullen och sågo ut över Forum Romanum, en gång ett imperiums medelpunkt. Men nu — solen

Titus Triumfbåge

stekte, luften låg kvav över konsulers och kejsares minnesmärken, över de romerska gudarnas tempel och mellan de nedfallna marmorblocken växte gräs och örter, allt medan himlen stod lika blå, som den gjort i årtusenden och lät de brustna valvbågarna avteckna sig mot de vita molnen, vilka med evig oberördhet seglade fram. Här är det romerska världsväldets grav — — —

Uppe på Capitolium besågo vi Konservatorsmuseets underbara samlingar och konverserade en vaktmästare på klingande latin. Han svarade på italienska, och vi hade en riktigt givande pratstund. Vid avskedet tryckte jag en hundraliresedel (58 öre) i hans smutsiga näve, vilket gjorde honom synnerligen förtjust. Så styrde vi våra steg till aposteln Petrus' fängelse i Mamertinum och gingo förbi Tarpeiska klippan ned längs Palatinens västsluttning, på vilken numera cypresser och palmer växla i de murgroänsomhöljda resterna av Domitianus' palats och Augustus' Apollotempel och svängde till slut in på Via dei Trionfi, en av Roms ståtligaste paradgator med Konstantin den stores imponerande triumfbåge och Colosseums fyrtiofem meter höga mur i bakgrunden.

Bortåt klockan halv fem voro vi åter i vårt gemak. Det var tämligen enkelt och rymde två sängar, rinnande varmt och kallt vatten, garderob, schäslong, skrivbord och stolar. Dessutom var det

— eget nog — inte smutsigt och ej heller fyllt med ohyra samt kostade blott två kronor natten per man. Vi ansågo oss därför kunna stanna. Vi vilade ordentligt, åto medförda bullar och togo ungefär klockan halv åtta en trådbuss ned till Piazza Argentina, där vi lyckades komma av den proppfulla bussen och gingo upp till ristorante Rosetta bredvid Panteon. Tyvärr visade sig denna restaurang vara ett bespisningsställe för medellösa män och kvinnor (något à la Frälsningsarmén), och vi avdunstade hastigt. Till sist hamnade vi efter mycket letande på ett utmärkt litet ställe icke långt från Senatspalatset och åto en charmant middag. Efter den gingo vi omkring på Roms gator och njöto av den sydländska atmosfären, innan vi till sist hunno vårt hotell och lade oss.

Så förflöt vår första dag i Rom. Den var inte särskilt märkvärdig, och de dagar, som följde, kunna lätt beskrivas med hjälp av en resehandbok. Vi tittade på kyrkor och monument och katakomber samt fingo otaliga tillfällen att beundra Roms vackra stadsbild; överallt möttes man av den ståtliga fasaden till ett palats, ett antikt monuments sköna linjer, en barockkyrkas kupol eller de härliga fontäner, varpå Rom är så rikt. — — —

Vad är väl det ståtligaste, det vackraste, det mest gripande, som man upplever under en resa?

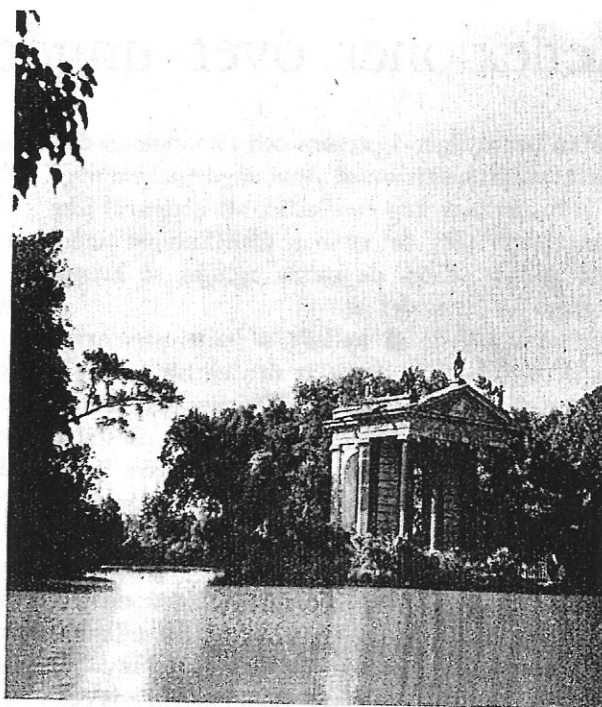
För vår del blev det en helgonkanonisation i Peterskyrkan. Genom en lycklig slump och åtskillig fräckhet lyckades vi förvärva två biljetter till högtiden, och den 22 juni ungefär klockan 7.30 trängdes vi med tusentals människor av alla stånd och nationaliteter på piazzan framför kyrkan. Där bröto sig svarta prästrockar med bruna och vita munkkåpor, på somliga andliga syntes violetta, röda och blå färger och mellan dem mängder av pilgrimer från alla världens kanter. Vi observerade irländare, amerikanare, engelsmän och fransoser tillsammans med spanjorer, portugiser och några polacker och skymtade också kineser, japaner, indier, siameser och t. o. m. en negerkung, vilken med hov och uppvaktning också hade infunnit sig till den enastående högtidligheten. Men utlänningarna voro inte ensamma på piazzan, ty i oräkneliga skaror hade »populus romanus» mött upp för att bringa sin enda verkliga behärskare — påven — sin hyllning...

Efter att ha passerat vaktande schweizersoldater och gardister slog vi oss ned på en hård träbänk nära kyrkans mittgång, från vilken vi kunde se och höra allt. De första tjugo minuterna hände ingenting av vikt, utan vi kunde ägna tiden åt att beundra kyrkans majestätiskt sköna inre.

Ord bli fattiga, när det gäller att ge en bild av kristenhetens största tempel. Men något mera helgjutet skönt än Peterskyrkan denna morgon kan svårligen upplettas. Hela tiden strömmade folk in i det enorma kyrkorummet, som aldrig tycktes kunna bli riktigt fullt. Bortåt klockan åtta tågade några hundra soldater in i kyrkan för att bilda häck längs mittgångens sidor, och en halvpluton schweizergardister i harnesk och hjälm av 1500-talsmodell ställde upp sig framme vid Berninis högaltare med tabernaklet över apostlafursten Petrus' grav. Klockan åtta tändes alla kyrkans lampor på en gång och hela byggnaden upplystes i varenda vrå. Allt guld och silver på väggar och tak glänste och glittrade samt kastade ett starkt återsken över den ofantliga folkmassa, som nu till sista plats fyllt kyrkan. Men ännu voro de höga portarna ut till Petersplatsen stängda. Då på slaget åtta och tio gick det en susning genom massan och alla vände sina ansikten mot kyrkans ingång.

Portarna öppnades och mot det starka solskenet utanför avtecknade sig till en början blott ett otal fanor och standar, vilka inledde pilgrimernas långa tåg. Det drog förbi oss och den stora skaran intog sina platser i en av kyrkans korsarmar. Så skar en basunstöt genom luften, det blev efter hand stilla i kyrkan, påven anlände.

Men tystnaden räckte inte länge. Ju närmare oss den påvliga processionen kom, desto vildare uppståndelse härskade i folkmassan på ömse sidor om mittgången. Först syntes korgossar svängande rökelsekar, som utsände en behaglig doft, där efter det lägre prästerskapet, sedan biskopar och efter dem ärkebiskopar och kardinaler i åldriga skrudar, lysande av ädla stenar. Med folkets jublande hurrarop blandade sig basunernas och trumpeternas fanfarer, vilka under de höga valven fingo en alldeles särskilt högtidlig klang, och efter någon minut fingo vi syn på påven själv. Omgiven av höga funktionärer i gamla spanska hovuniformer från sextonde århundradet samt av adelsgardets officerare i silverharnesk, vilkas dragna svärd blixtrade i de tusentals lampornas sken, bars han fram på en rikt förgylld tron med en röd sammetshimmel ovanför sitt huvud. En schweizares tvåhandssvärd skymde ett ögonblick honom för mig, men i nästa ögonblick kunde jag se hans ädla och allvarliga av den romerska biskopsmitran skuggade ansikte, upplyst av en inre godhet och glädje, vända sig mot oss. Med en gest av sin hand meddelade han oss sin apostoliska välsignelse.

Templum Aesculapium

Så var detta oförgätliga ögonblick förbi. Efter en stunds väntan, då den påvliga skaran hade hunnit upp bakom högaltaret, begynte den heliga mässan och fullbordades kanonisationsceremonien. Närmare en kvart över tolv var det hela slut och samma skådespel som vid intåget upprepades, blott med den skillnaden, att påven icke hade någon tronehimmel över sig och bar på huvudet påvarnas juvelnistrande tiara. Massans jubel var även nu omätligt, dess tillgivenhet och förtjusning kunde man inte ta miste på och helt visst är det säkert, att katolicismen ingalunda är på retur i Italien.

Så blev det efter hand stilla i kyrkan, och med alla andra strömmade vi ut på Petersplatsen, där solglittret spelade i fontänernas vattenstrålar och kastade en regnbåge över piazzans stenar.

Under resten av dagen vilade sig Johan Stark, som kände sig litet klen, medan jag for med spårvagn runt Rom ännu en sista gång, innan vi den följande dagen, midsommarafton 1947, lämnade den eviga staden efter fem dagars besök. 24 timmar senare voro vi i Lausanne i Schweiz, resans utgångspunkt och kunde åter övergå till att studera franska och leva lättingens glada och sköna sommarliv. — Men de fem dagarna i Rom glömma vi aldrig.

Text och bilder:
Amiculus' korrespondent
Peter Gren.

Reflexioner över ungdomens nöjesliv

Man har nyligen i pressen och annorstädes diskuterat olägenheterna med vissa ungdomsbjudningar. Det förvånar mig emellertid, att klagomål icke även riktats mot de vuxnas tillställningar inom vissa kretsar. »Som de gamla sjunga, så kvittra de unga» — heter det ju.

Orsaken till de så kallade nöjenas popularitet äro flera. En viktig orsak är den allmänna likgiltigheten eller rent av rädslan inför tillvarons allvarigare problem. En människa med sådan rädsla söker döva sig med jazzens malande rytmiska buller och tjut. Hon underlättar denna bedövningsprocedur i bästa fall genom att förtära sprit och röka. Men snart ha dessa medel förtagit sin verkan, och människan står där med sin ångest, ännu mer uttråkad än förut. En annan orsak till det utbredda nöjeslivet är den, att de flesta nutidsmänniskor äro utpräglade flockvarelser, detta naturligtvis också en följd av deras rädsla att se sig själva sådana de äro. De äro rädda att sticka av från den övriga fänaden. Då de äldre äro ute och roa sig, det vill

säga hänge sig åt tomma, ytliga nöjen som ej ge dem någon egentlig glädje, ha de naturligtvis ingen tid över att ägna barnen en vårdad uppfostran, något som de för övrigt helst vilja slippa att inse vikten av. Barnen släppas vind för våg. Deras utveckling ledes icke i några bestämda, förnuftiga banor, den står under inflytande av andra och kanske sämre individer, vilka äro i samma sorgliga belägenhet. Förr eller senare ställas de dock oundvikligen inför livets allvarigare problem, och med dessa börjar en viss undran inställa sig. Ingen förnuftig och ansvarskännande människa kan taga hand om dem i detta kritiska läge. Föräldrarna skicka i all sin välvilja och omtanke sina barn på bio. Där upprullas alltid för dem »alla tiders film» vars huvudinnehåll vanligen utgöres av tröttande närbilder av kyssar, tårar, glädjelöst skratt och en tarvlig sensualitet. Filmens titel är kanske något som »Flirtparaden», »Larsson i andra giftet», »Försaka ej en stilla flirt» — för att ta några ur högen. Det är till sådana förebilder, som ungdomen i första och sista hand är hänvisad, de skola också ge den de svar, de söka. Vid första bästa danstillställning omsättas de nyförvärvade lärdomarna i praktiken.

Dans behöver i och för sig icke vara något ont. Faran är emellertid att den urartar. Folk tänker ej härpå. Man roar sig på detta sätt för att det skall så vara. Ofta är det en kvarleva från gulaschtiden, och de kretsar, där ett dylikt nöjesliv florerar, bestå vanligtvis av i ordets verkliga bemärkelse obildat folk med alltför mycket pengar. Det är människor utan några som helst kulturella intressen. Den ekonomiska överklassen och den bildade klassen sammanfalla tyvärr ej alltid. En bildad människa roas icke av århundradets saxofonkling eller av djungelläten och negersvanseri.

Det är med ett ord bristen på kultur och bildning som gör sig gällande i vårt moderna nöjesliv. Man lär icke kunna reformera ungdomens nöjesliv till det bättre genom att helt enkelt förbjuda tillställningar och avvisa alla dåliga filmer och all smutslitteratur. Härigenom skulle uppstå ett vacuum, som efter någon tid skulle fyllas av andra och kanske ännu sämre nöjen. Man måste först väcka andra och bättre intressen. Då bli dessa förflackade nöjen överflödiga och bortfalla av sig själva.

Detta skrevs 1935 — är skillnaden stor jämförd med vår egen tid?
Red.

falks

BILSKOLA

STUREGATAN 13

Telefon 10 28 35

Allt för sport i

DROTTSMAGASINET

Birger Jarlsgatan 5 • Tel. växel 20 88 25

GAMLA BESKOWITER

BERÄTTA *Forts. fr. sid. 9.*

Min första dag i Beskowska skolan står mycket livligt för mitt minne. En vacker höstdag i mitten på september 1904. Ett kallt, fyrkantigt klassrum med pulpeter och hårda bänkar, där man satt illa, en svartklädd, allvarlig och slätkammad dam framme vid katedern samt mina kamrater, av vilka två var flickor.

Vår klassföreståndarinna var fröken Hauffman. Jag minns att jag tyckte att hon var förfärligt gammal och jag minns, att jag inte kunde klara den första fråga jag fick av henne. Det var upp-rop i första förberedande och jag hade talat om, vad jag hette: Georg Skogberg. Men fröken Hauffman var inte nöjd. »Du heter väl något mer!» sade hon. Jag minns, att det gick runt i mitt huvud. Jag hade faktiskt inte den bittersta aning om, att jag ägde ännu ett förnamn, ett namn som jag naturligtvis aldrig kallades för, och därför inriktade jag min tankeverksamhet på att söka utfundera, om »fröken» menade, att jag borde ha ett efternamn till. Jag visste ju, att det fanns folk med dubbla efternamn.

Nåväl, jag gick bet på frågan, och jag förmodar att min moder skämdes så smått, när hon från sin plats bland andra mödrar i rummets bakgrund måste visa ett förnamn till mig, som föreföll mig totalt främmande...

Nu, så här långt efteråt kan jag erkänna, att det inte var sista gången det viskades i den klassen. När jag skall summera mina intryck trettio år efter skolans slut, måste jag tyvärr säga, att viskandet intog en ganska framskjuten plats under skoltiden. Jag hör ännu för mitt inre öra våra viskningar till en olycklig kamrat under historieprovet i studentexamen. Han hade fått en fråga på, i vilken stad freden år 1795 slöts mellan franska republiken och Preussen. Vi viskade Basel, men han svarade Baku, ty han hörde endast första stavelsen. Det blev ingen studentexamen för honom det året, vilket visar vådorna dels av att ej kunna sin historia, dels av att viska för lågt.

Att hjälpa en kamrat ansågs på min tid för mer än att kunna sina läxor, och förmodligen är det väl så än i dag. Kamratskapet betydde allt i min skola. Det existerade en samhörighet mellan klasskamraterna, vilken varar livet ut. Man erfar den, då man möts någon gång efter skolans slut, trots att vägarna skilts för många, många år sedan. Man tycker att man i grunden känner en gammal klasskamrat, fast man kanske inte sett honom på de senaste tjugufem åren, och det beror nog på att

man i stort sett hela livet förblir sådan man dansades under skolåren. Kanske också delvis på att våra klasser var så små.

Beskowska skolan var min skola under tretton år, mellan 1904 och 1917. Den ordinarie skoltiden inklusive de tre förberedande klasserna var tolv år, men frånvaron under en termin på grund av en svårartad sjukdom tvingade mig att gå om en klass. Tretton år är en lång tid, en alldeles för lång skoltid, skulle jag vilja säga, eftersom det inte är naturens mening att unga människoplantor skall stängas in i klassrum. Men vi höllo alla av vår skola. Ju äldre vi blir, desto bättre minns vi de ljusa stunderna; de mörka har vi längesedan glömt. Ty sådan är ju människans natur. Och skolarbetet hade faktiskt sina ljuspunkter. Det var inte bara tråkigt plugg utan också roligt sådant, timmar som man emotsåg med ett visst mått av intresse. Var och en av eleverna hade givetvis sitt favoritämne — eller kanske rättare: något ämne som de avskydde mindre än de andra. Och dessutom hade vi, som började skolgången omkring sekelskiftet, turen att få vara med om en märklig brytningstid. De svenska framgångarna vid olympiska spelen i Aten 1906 och London 1908 ökade så sakta skolans intresse för idrott. Fort gick det visserligen inte, och till en början resulterade intresset endast i att vi fick ägna oss åt ordnad lek i Humlegården då och då. Men själva började vi dra oss åt Östermalms idrottsplats på söndagar och efter skolans slut, där vi kastade spjut, hoppade och sparkade boll.

Annars utgjorde rasterna i Humlegården en av ljuspunkterna. Där idkade vi snöbollskrig, där lekte vi och slogs inbördes eller med utsocknes grabbar, ty vi betraktade parken som vår egen- dom, där inga andra skolelever hade att göra. Under det att gymnastiken roade en del, avskydde alla sången; förvisso har svenskarna inte sången i blodet. Men det är väl så med all undervisning, även i sådana ämnen som gymnastik och sång, att lärarens förmåga är utslagsgivande, när det gäller elevens intresse. Somliga lärare är alldeles säkert inte skapade för läraryrket; de har kommit in på banan mera av en slump. Vi hade en sådan lärare under en kortare period. Redan vid sin entré i klassrummet var vi på det klara med honom. Här skall levast bus! Det var en fruktansvärd period det år, han undervisade oss i svenska språkets ans och vörd. En mörk fläck, som jag helst förbigår, då jag ej vill lära nya årgångar beskowiter alla våra dumheter. Vare nog sagt, att jag lärde mig tre saker av denne lärare: För det första kamratskapets

Forts. sid. 20.

Fototävlingen 1947

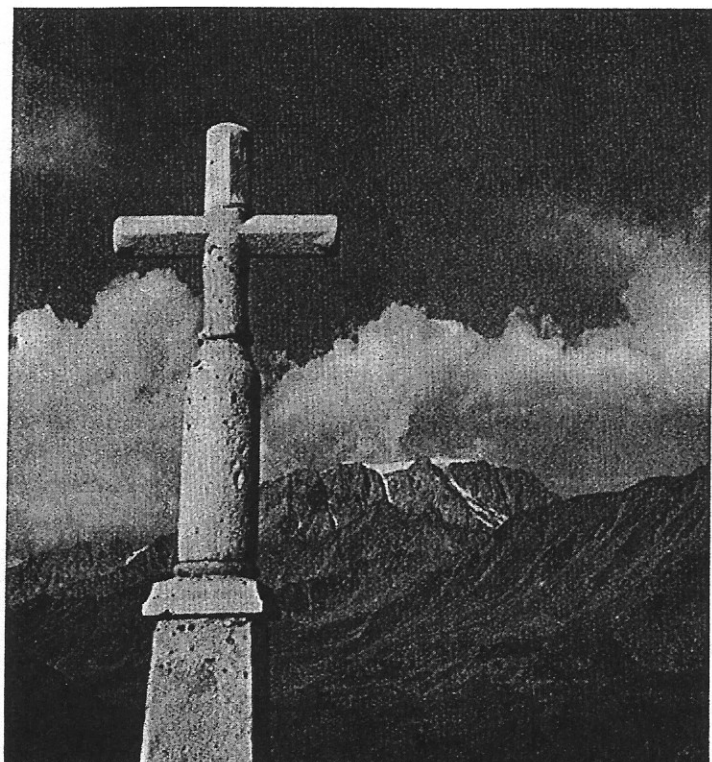
Motto: Vad Du Vill

Narviks hamn

Från Grindelwald

*1:sta
pristagarens
bidrag*

Foto Jon Wieselgren

I S:t Bernhardspasset

GAMLA... Forts. fr. sid. 17.

betydelse, för det andra att somliga människor är absolut olämpliga som pedagoger och för det tredje, att det hos de flesta pojkar ligger ett frö till uppror mot skoltvång och tvång över huvud taget.

Vilka lärare som var bra och vilka som var mindre bra, det hade jag egentligen ingen klar uppfattning om under skoltiden. Jag tyckte om flera lärare, därför att de såg genom fingrarna med fusk och var lätta att lura, men jag högtaktade den andra kategorien, de som var stränga och ägde förmåga att intressera mig för ett ämne, att lära mig något. Aldrig senare i livet har jag haft en sådan respekt för någon människa som för vår lärare i engelska, sedermera skolans rektor, Sam Jansson. Fusk under hans timmar var otänkbart, ouppmärksamhet likaså. Han talade aldrig hårt, han var alltid mild och t. o. m. humoristisk. Han kunde skratta gott, men jag minns att det var ytterst pinsamt att inte kunna svara på en fråga under hans lektioner. Kanske var det något i blicken, som gjorde att man ville sjunka genom golvet, när han såg på en, medan man försökte stamma fram ett svar, som inte var det absolut rätta.

Jag minns så väl vår första lektion i engelska.

Hur Sam Jansson, sedan han kommit in i klassrummet och hälsat på oss, gick tillbaka till dörren, vred på handtaget, öppnade den och förklarade, vad han gjorde på engelska: I turn the handle, I open the door. Det var en alldeles ny form av undervisning och den var bra. Jag vågar påstå, att engelska var det ämne, vi kunde bäst, då vi lämnade skolan, inte bara därför att det var begynnelsespråket. Jansson var en föredömlig lärare, en utmärkt rektor och en god människa.

Finns originalen kvar i skolorna, eller har de försvunnit med den nya tidens inbrott? Vi hade åtskilliga under min tid i Beskow. Vi hade en lärare i kristendom och svenska, som fick heta »Männe», därför att han nästan alltid inledde sina frågor med detta ord, och vi hade Fahlstedt... Fahlstedt eller Faderullan, som han med eget gillande oftast kallades, hade knäppkängor och titulerades professor, vilket han ju alls inte var. Men han hade vistats i Frankrike, där professeur som bekant betyder lärare eller undervisare rätt och slätt. Av det franska professeur blev det svenska professor, vilket lät imponerande. Förmodligen hade Fahlstedt ingenting emot titeln.

Forts. sid. 32.

Parker "51"

Varje detalj hos Parker "51" avspeglar den säkra hantverksskickligheten och minutiösa precisionen i tillverkningen. Det unika, inbyggda stiftet är väl skyddat mot luft, föroreningar och åverkan. Det börjar skriva mjukt och vackert vid fjäderlättaste beröring av papperet. Och Parker "51" är den enda penna, som skriver perfekt med Parker "51" bläck, som *torkar medan Ni skriver.*

Generalagent för Sverige:

AB CHR. OLSEN * KUNGSGATAN 60 * STOCKHOLM

VÅR TIDS VERKLIGA ANSIKTE

Skåda in i en dåres ansikte, betrakta hans ögon, vilka avspeglar en sjuk själ och det självbelåtna, fåniga leendet och du har fått en utmärkt föreställning om, hurudan vår tids verkliga ansikte är. Överallt vråla demagoger: Jag har rätt, alla andra äro idioter. Följ mig och ni skola bli lyckliga. Och pöbeln hurrar... Till och med den störste optimist gripes av misstro till mänskligheten. Men mänskligheten? Varför använda detta stora ord, när det ändå ingen finns. Det finns bara nationer och inom dem olika maktgrupper, som misstroget och innerst inne önska varandra död och undergång.

Vapenfabriker arbeta för fullt, med febril iver smidas mordverktyg, där hamras stålet till gevärspipa och bajonett, där stöpes blyet till kulor, som äro ämnade att sönderslita medmänniskors bröst.

Alla rusta mot alla och den nation som blivit ku-
vad, slagen till marken och med våld avväpnad kastar sig av och an och tuggar läpparna blodiga efter hämnd. Skarpa forskarhjärnor grubbla ut nya sataniska mordverktyg, över jorden segla luftfartyg fram och under havet stryker det mänskliga hatet omkring i form av lömska stålhajar.

Ett suveränt förakt för människoliv är utmärkande för vår tid — mord höra ingalunda till ovanligheterna. Män som äro själva hedern falla genomborrade av politiska motståndares kulor. »La politique est faite pour la canaille», sade en gång Gustave Flaubert, och det tål att tänka på. Ett helt folk må under stort besvär leta fram en klok och hederlig man och ställa honom i spetsen för nationen; det fordras blott en fanatiker med revolver för att allt skall bringas om intet. — Vår tids människa är en individ (ordet är kanske mindre väl valt — djur vore bättre) med en ofta sportstränad och stilig kropp, en intelligens som osökt för tanken till apornas, ett ansikte på vilket dumheten satt sin prägel och ett fånigt självhärligt skratt, som avspeglar en liten ynkelig själ. Det finns för litet kultur, för många flockmänniskor och för få stora män. Intolerans och dumhet seg-
ra, med förfäran frågar sig den tänkande männi-
skan: Hur skall detta sluta?

(Framtidstankar 1934.)

VICI är kvalitetsmärket

på elektriska lödkolvar och tennsmältningsdeglar.

Rekvirera broschyr och begär alla upplysningar hos tillverkaren.

Serie LV
50-425 watt

Serie SM
100 watt

Serie LVB
80-130 watt

Serie SM
300 watt

NYHET! Effektreglerande lödkolvställ förhindrar oxidering av lödspetsen. Serie LSV — användbar för lödkolvar mellan 70 och 325 watt.

SANTORIN-VERKEN A.B.

STOCKHOLM, Kungsgatan 27, Telefoner 10 22 42, 11 22 42
GÖTEBORG, Telefon 22 38 86 • TRELLEBORG, Telefon 16 32

Eleganta Portföljer

Tål Eder portfölj kritiska blickar, om inte, är det bättre att skiljas, man vet att portföljen representerar.

★

Ni finner ett ovanligt stort urval gedigna portföljer, övertyga Eder och välj ut den i

VÄSKAN

Kungsgatan 23 - Norrmalmstorg 1 - Götgatan 23

De åttio årens gymnastik och idrott

Inför skolans 80-årsjubileum har undertecknad ombetts göra en exposé över gymnastiken och idrotten under de gångna åttio åren i den gamla ärevördiga kungaskolan. Man kan lämpligen uppdelat tiden i tvenne perioder, före år 1919 och efter. Efter förra världskrigets slut skedde nämligen rätt kraftiga omvälvningar som berörde framför allt idrotten. Alla militärpåverkade övningar försvunno och skolungdomens gymnastik- och idrottsövningar lades nu på en betydligt fredligare grund.

Vi blickar tillbaka i skolans redogörelser från starten och återfinner där ämnet gymnastik upptaget på sammanlagt en rad, av vilken framgår att ämnet ifråga förekom varje dag och som sista lektion. Sport och idrott var ännu ett okänt begrepp. F. d. Norra Real-rektorn och gamle beskowiten Carl Svedelius ger i sin bok »Vår skola som vi minns den» en del glimtar från gymnastiken. Denna försiggick då på GCI under ledning av kapten Hj. Andersson, som deltagit i det Nordamerikanska inbördeskriget och därmed framstod för pojkar som den borne hjälten. Hans hårda övningar i gymnastik visade också att nutidens dalt och bortklemmande helt saknades (Oh, lyckliga tidevarv, förf. anm.). Eller vad sägs om strömhopp över plint med två bajonett-försedda flintlåsgewär i vardera handen. Först i början på 70-talet hör man talas om någon slags idrottsutövning. Det var den dåvarande gymnastikläraren löjtnant Haasum som försökte sig på att introducera fotbollsspelet i skolan. Men pojkar förstodo sig inte på spelet och ledsnade därför ganska snart. Rektor S. skriver i sin bok härom: »En väldig skock pojkar på

vardera sidan — alla skulle förstås vara med. Mål fanns det kanske men inga målvakter. Hela skocken rände efter bollen. Det ville en riktig lyckträff till om man i trängseln skulle få en spark på den. Och ju högre den sparkades upp i luften dess bättre. Några magistrar gnodde för glatta livet med i de båda pojksvärmarna.»

Idrott i nutida bemärkelse förekom dock knappast i skolorna på 80-talet. I skolan fanns, berättar S., ex. endast ett par stycken som använde skidor. Skidorna voro nog bra men bindslena ytterligt primitiva och vallningen ett för den tiden okänt begrepp. En fanns som verkligen kunde göra anspråk på att kallas skidlöpare »unus sed leo». Det var sedermera artilleriöversten Hugo Nordenfelt, fader till den kände »orienteringsprofessorn» Bertil Nordenfelt, vars son Carl Bertil har för avsikt att i vår lämna Skolan skrudad i den vita mössan. Farfadern tävlade ej utan framgång med de norska skarpskyttarna i de stora backtävlingarna på Djurgården.

Skridskosporten stod jämförelsevis högre. Åka skridskor kunde ju alla åtminstone nödortfärdigt. Vintern 1885 deltog den sextonåriga Erik Hummel med framgång i de offentliga tävlingarna på Nybroviken och räknades redan vid så pass unga år som en av vårt lands förnämsta figuråkare.

I en redogörelse från 1890—1900 talas bl. a. om att ungdomens intresse för skidåkning alltså ökades och att till den utflykt till Bollnäs — »i och för skidlöpningens öfvande, som föreningen för skidlöpningens främjande arrangerade under julferierna funnos många aspiranter ehuru endast 5 fingo deltaga.»

Beskow var en av de första skolorna som satte upp *Fotbollslag* och hade som stöttepinnar bl. a. T. Ankarcrona (nu hovjägmästare och godsägare) och en liten finne vid namn Petrell.

Även ett *Bandy*lag uppsattes och likaså här deltog den nyss nämnde Petrell. Han var liten, snabb och bergfast på sina skridskor. Då han attackerades rullade han ihop sig som en igelkott med den påföljden att motståndarna gjorde en saltomortal över honom. Särskilt lyckad var denna taktik då beskowiterna spelade mot Sjökrigsskolans lag, i vilket bl. a. deltog den gänglige prins Wilhelm.

försäkra i

FYLGIA

Fäktningen stod mycket högt i kurs under en rad av år. Spec. uppskattad var den under gymnastikläraren kapten Sten Drakenbergs eminenta ledning.

Militärövningarna som förekommo ända fram till 1919 voro uppdelade på en höst- och en våromgång om vardera 14 dagar—3 veckor. Befäl lånades från regementena. Pojkarna drillades i exercis och skjutövningar. De senare gingo av stapeln ute vid Kaknäs och avslutades med prisskjutning till vilken uttogs 30 % av de i övningarna deltagande. Om militärövningarna står det att läsa i Svedelius bok bl. a. följande. »Det var alltid mycket intressant att exercera i Humlegården. Där rådde stor genomgångstrafik för Stockholms skolflickor. Vi hade nämligen turen i Beskow att ligga placerade i mitten med Brummerska skolan västerut, Sandströmska norrut, Lyceum för flickor österut och Afzelius söderut. Alltid hade man sitt hjärta placerat i någon av dessa riktningar. Bl. a. erinrar jag mig att en av kamraterna var förtjust i en flicka i Sandströmska skolan, vilken hade gymnastik i vår gymnastiksal. Han gömde alltid en påse kolakarameller bakom en viss pall på ribbstolarna, där den sköna återfann dem troget vid varje lektion.»

Vad har nu hänt på gymnastik- och idrottsfronten efter 1919? Har vi gått framåt som idrottsplugg eller har dandyn, jazzgossen, swingpjatten och nalensnajtaren helt satt sin prägel på Skolan. Nej, så illa var det inte åtminstone under de elva glada år undertecknad hade den stora äran få dväljas inom Beskows murar. Visst fanns det äckliga snobbar, som sprang hem och bytte slipsar varje

Löjtnant Hesselgren med våra yngsta.

rast och permanentade håret hos sta'ns finaste frisörer. Men på det stora hela taget stod idrotten mycket högre i kurs på den tiden än hos våra dagars »vet inte vad»-intresserade gymnasister.

I början på 1920-talet återfanns skolans namn rätt ofta i tidningarnas sportspalter. Det var bl. a. *tennisspelaren* Harry Ramberg som på ett förtjänstfullt sätt hedrade skolan. Han hemförde två år i rad juniormästerskapet i singel och samma år han tog studenten blev han skolungdomsmästare i singel, dubbel och mixed. Sedermera svensk mästare i singel, innehavare av Kungens kanna 1930—32 och för övrigt en av Sveriges bästa dubbelspelare. Femton år senare dök det upp en ny tennis-komet vid namn Åke Eliaeson, som under sitt korta gästspel i vår skola hann med att plocka hem en del priser. För närvarande ser det ganska lovande ut på tennisfronten, om man skall döma av det stora deltagarantalet vid årets skolmästerskap.

Allmänna idrotten låg väl framme under åren 1921—27. De många pokalerna från Sv. Dagbladets stafettlöpningar vittnar om att beskowitzen var fruktad på kolstybben. Vem minns inte den ljuslockige Arne Piltz (numera apotekare i Abessinien), 400-löparen och längdhopparen Sture Frölén (arkitekt) m. fl. spänstiga idrottsgrabbar. För att inte tala om 30-talets snabbfotade G. Kleming och fyrklövern Béve, Almström, Bodin och Nilsson, vilka vid Skolungdomens hösttävlingar 1933 förde fram plugget till en hedersam andraplacing, endast 2 poäng efter segraren.

Forts. sid. 30.

Fritz

Kungl. Hovbokhandel

*Stockholms ledande
bokhandel*

FREDSGATAN 2

Tel. Namnanrop

KRÖNIKA Forts. fr. sid. 6.

Preliminärt skall den äga rum omkring den 8 februari, den dag då Amicitia grundades för femtioåttio år sedan.

Det är inte bara förändringar i elevkåren varje år, vissa stränga magistrar sluta och nya komma till för att ta arv efter dem. Som redan förra året annonserades i Amiculus, så har doktor Westergren nu dragit sig tillbaka, sörjd och saknad av många. Det var en lärare av ett mera ovanligt slag, och det lär nog dröja länge, innan vi i Beskow får hans like. Hans efterträdare vädja som bekant mera till sina elevers inpluggade kunskaper än till deras sunda förnuft, och det torde nog också vara det mest framgångsrika i många fall. Vi önska till slut våra nya lärare hjärtligt välkomna och lova, att även vi skola göra vårt bästa för att nå fram till en för alla lycklig studentexamen.

R e d.

Småplock

Det nya hamnområdet utgör således ett harmoniskt helt belagt med järnvägsspår.

Snart var torget fyllt med en vacker anblick. —

Skriftställaren L-n gör intryck av att ha varit amatörförfattare och yrkesfyllerist.

Latinämne: Om Homerusses användning av passiva perifrastiska konjugationen i deliberativt oratio obliqua.

Realämne: Om 9:e derivatan för hypotenusans excentricitet, jämfört med utvidgningskoefficienten för fosforsyrat kalciumortokarbonat reducerat till normalformeln för en rät linjes ekvation.

Dr W. Men snälla Erik, sök använda huvudet. — Erik, som vaknar ur en djup andlig slummer, svarar irriterat: Huvudet, ja det kan man väl inte alltid bära på sig!!!

Uppsatsfel: Tag plats! röt stinsen och rullade ut.

Litterärt omdöme i R IV: På tal om Atterboms »Lycksalighetens ö» måste jag säga, att den innehåller för mycket dödsnack.

Vegetarianens fältrop: Var en sin egen morot!

Är det sant att latinet är ett dödt språk? — Ja. — Varför begraver man det inte då?

Matrecept: Svensk kaviar är en utmärkt föda, sedan den tvättats åtskilliga gånger.

När underrättelsen om slaget vid Nördlingen nådde de tyska kurfurstarnas öron, avföllö dessa.

2:dra pris i fototävlan

Foto B. Carpelan

Fredrik den store var en mycket skicklig fältherre. Ett för honom utmärkande drag var att han placerade centern i mitten.

Den långa och bandlika binnikemasken kan lämpligen hänföras till gruppen husdjur.

PARFUMERIE
ANTOINETTE W.
NORDING
STOCKHOLM

50

ÅRGÅNGAR AMICULUS

1895—1947

Beskowitens litterära traditioner ha försämrats. Sedan Verner von Heidenstams, Sven Hedins och Martin Lamms dagar ha inga mera framstående skriftställare framträtt i vår skola. Visserligen fanns det nästan alltid fordom en mängd skriv-hungriga personer, som berikade Amiculus med sina alster, men — som en redaktör på 20-talet uttryckte det — »nutidens ungdom är mera road av jazz än av att skriva artiklar till Amiculus». Så är förhållandet även i år. Antalet inkomna bidrag vid den litterära tävlingen inskränker sig till två (2). Detta utvisar dock en ökning från förra året med ett (1). På sådant kan emellertid Amiculus icke leva och för att förhindra, att numret uteslutande skulle bestå av Konungens porträtt, årsfestens program och redaktionens utgjutelser, så har red. varit tvungen att tillgripa publicerandet av gamla bidrag. Jubileumsårgången och dessutom Beskows åttioårsjubileum motiverar till all lycka detta, och i det följande gives årets beskowiter tillfälle att studera sina föregångares hårda och strävsamma liv inom och utanför skolans portar. Läs och lär!

SNÖSLASK

»Om Anders slaskar, så braskar jul.» Ja, då måtte julen komma att braska nådens år 1909, för värre slask än Andersdagen har inte jag — och inte herrskapet heller förresten — varit med om. Herrskapet, som satt inlindadt i fem par filter och varma krus, klädt i todty, cigarr och pincenez, kan inte göra sig en föreställning om det enerverande i att gång på gång tvingas att donera sin högra Gislaveds-galosch* till någon behöfvande snödriva.

Och så kan man sätta sig grensle på att hvarje medmänniska, man träffar på, har blifvit begåfvad med snufvans mångfald. Jag stod för ro skull och betraktade en karl, som helt prosaiskt snöt sig i fingrarna häromdagen, och jag började till sist få mina dubier om det inte var förlängda mårmen med båda ventriklar och nervceller, som på något mystiskt sätt runnit upp i luktorganet. Jag vadade genom sörjan fram till honom i afsikt att försöka utröna hans sinnestillstånd: *Forts. nästa sida.*

* Annon i texten: kr. 10: —.

Sätt. ann.

BAR-LOCK-INSTITUTET

Handelsskola under statsinspektion
Mästersamuelsgatan 22, Stockholm

TELEFON: 10 07 53 — 10 85 18 — 10 85 66

Tvåårig handelsgymnasiekurs för manliga och kvinnliga elever med realexamen eller normalskolkompetens.

Ettårig stenograf- och korrespondentkurs för kvinnliga elever. Parallellavdelningar för elever med studentexamen, normalskolkompetens eller realexamen.

Ettårig sekreterarkurs för kvinnliga studenter.

Ettårig korrespondent- och handelskurs för manliga och kvinnliga elever med studentexamen eller normalskolkompetens. Parallellavdelning för realexaminerade.

Ettårig ekonomisk industrikurs.

Sexmånaders stenograf-, korrespondent- och handelskurser.

Separatkurser i olika ämnen.

— Min gode man, får jag hjälpa er med en bil till Konradsberg?

— Herrn ska' inte vara fräck, inte!

— Se så, stilla ert blodiga svärd. Försök att tänka redigt! Ni är sjuk.

— Har herrn sågspån i hjärnhålan?

— Var lugn, försök att inte väcka uppseende! Jag ska' hjälpa er.

— Nej, hör nu, dra herrn in i ansiktet! — — —

Ack ja, människorna äro så otacksamma. —

Men för att återkomma till Andersdagen, så gick ordföranden, »karikatyristen» och undertecknad bemälda dag nedåt Strandvägen med sina respektive händer väl instoppade i sina respektive fickor. Korpulenta medmänniskor af båda könen satte sig gladeligt på — stenläggningen; stånkande och stinkande automobiler nedstänkte med sina framvältande Goodrich-ringar totalt de nyinköpta vinteröfverrockarna, de uppvikta och vida amerikanska benkläderna, den extra lätta hatten à 12: 50 från Nord. Komp., de moderna, citrongula snobbhandskarna — nog af, allt var lif och rörelse. Då varsnar herr ordf:s öga på trottoaren en oredig massa snö; tydligen har snöskottning här gått af stapeln enligt konstens alla regler med tillbucklade cylindrar, lemlästade barn och vettskrämda stiftsjungfrur. En genialisk idé rinner upp i ordf:s hjärna. Han slår upp sin krage, skickar händerna nedåt knäskålarna i byxfickorna och stämmer plåtslagaraktigt i med: — Hallädär, gåtandrasidan! Seuppdär! Hörru, åtandrasidan!

Herrskapet skulle ha sett, hur det eleganta Stockholm betedde sig vid det tillfället. Ingen hade anat något ondt, alla trodde skottningen för längesedan vara slutad och pulsade gladeligen fram i »snö- och is-sjoken». Då kom min kollegas hojting som en blix från en klar himmel. Två extravaganta damer uppstämde två ljudeliga gallskrin; den gamla tjocka pustande herrn med höga hatten smög sig som en förbrytare efter husväggen och satte sin lekamen i säkerhet; barnpigan med vagnen och två lipande lindebarn blef dödsblek i ansiktet och kom sig inte för att röra sig ur fläcken; den eleganta vivören satte som en skrämmd häst i väg utåt gatan; den stadiga gamla damen tog ett stadigt grepp i kjolarna och sprang för brinnande lifvet. Förstår herrskapet, att vi kände oss nöjda med vårt verk?

(Amiculus 1909)

Julle:

OM NAPOLEONS LEVERNE

En historisk bagatell om korsikanen

Då vår kära historiebok till allmänt höjande av livsvetande redan känd är, torde det vara nödigt, för att icke säga, av behov, att framlägga nedanstående reflexioner och med deras hjälp ytterligare höja vårt historiska vetande.

För att ej gå händelserna i förväg, må här endast beröras sådana, om vilkas timande vi ej sväva i okunnighet.

Under det adertonde århundradet var i Frankrike ett bedröfligt tillstånd rådande. Detta hävdades dock av en utmärkt härförare, här i världen kallad Napoleon Bonaparte. Han utkrävde hämnd på sina fiender och stiftade små kungadömen här och var i Europa. Han hade, trots många bestyr såsom direktör, konsul, marskalk m. m., tid att draga mot ost till Schweiz, där han gjorde helvetet hett för de goda schweizarna och stiftade Helvetiska Republiken. Därefter lät han utropa sig till kejsare, för att få deltaga i 3-kejsarslaget vid Austerlitz. Härifrån dragande söderut deltog han i ett stort sjöslag vid Trafalgar, varifrån fransmännen i redlöst tillstånd hade att söka komma hem. Det spanska företaget gick tack vare Wellingtons förhållande över styr för Napoleon, och hans folk ledo av dyrtid och hungersnöd. Till lindrande av denna skickade påven anonymt en bulla, vilken dock ej räckte kriget ut.

Om det spanska äventyret blev en spik i Napoleons likkista, så blev han på grund av kontinental-systemet ännu mera ö-känd, till och med så pass, att han hade att förbliva på kontinenten. Europa upprördes likväl av hans existens. Då han levat ut sitt liv dog han emellertid och Frankrike fick en angenämare tillvaro.

Efter sådana händelser blev Frankrike åter monarki, då Ludvig XVIII under folkets jubel intågade i Paris. Monarki är en konung med spira, äpple, krona och klave, statsminister, kammarherrar och allt fritt. Motsatsen heter republik och består av vettlösa agitatorer med en förtroendeman i spetsen. När den enskildes personliga känslor äro förhärsakande uppstår den så farliga anarkien, vars förkämpar varken kunna styra sig själva eller andra. — — —

Amiculus 1932.

En dålig lärjunges minnen av en god skola

Det måtte vara något fel på det svenska skolsystemet, eftersom de flesta pojkar tycker att skolan är så tråkig. Lärjungarna *tvingas* att lära i stället för att *glädjas* åt det. Vari felet ligger undrandrar sig mitt bedömande — jag kan bara fastställa tråkigheten med därav följande olust för arbetet i skolan som ett mångomvittnat faktum.

Ingen har kunnat vantrivas mera i skolan än jag, ingen har med större glädje lämnat den. Vilket senare inte bara berodde på den överraskande glädjen över att verkligen ha blivit »student». Jag var överlycklig över att bli kvitt skolan. Tyvärr var mina lärare minst lika lyckliga över att bli kvitt mig. Glädjen var alltså ömsesidig, vilket säger allt om lärjungen men mycket litet om lärarna.

När jag på gamla dar ser tillbaka på skoltiden, på min skola och dess lärare, har jag kommit till sen men säker insikt om att det måste ha varit något särskilt med Beskowska skolan. Jag har intet annat skäl för denna insikt än att skolan drog fram mig under tolv långa år från klass till klass utan att låta mig bli kvarsittare, och slutligen gjorde sig kvitt mig genom att i laga tid släpa mig fram till den examen som då så oegentligt kallades mogenhetsexamen. Där firade skolan en triumf som visar dess höga ståndpunkt som undervisningsanstalt.

Triumfatorerna var naturligtvis lärarna, som enskilda individer och *in collegio*. När jag nu umgås med dem i mina tankar är min förhärskande känsla tacksamhet. Alla utom en har gått ur tiden. Men om den ende kvarlevande, f. v. undervisningsrådet August Johansson, skulle läsa dessa rader, ber jag honom motta uttrycken för min tacksamhet på sina egna och sina kollegers vägnar.

Men när jag som skolpojke betraktade mina lärare var min inställning i bästa fall den väpnade neutralitetens. Även om jag tyckte verkligt bra om läraren, såg jag i honom en förborgad fiende. Nu begriper jag att det berodde på att jag alltid var rädd att »åka fast». Jag har säkerligen aldrig slunkit in i skolans port med rent samvete, var aldrig säker på att kunna klara läxförhören. Men utom lättjans underlåtenhetssynder hade jag många verktygsynder på mitt skuldbelastade samvete. Det kan vara onödigt att närmare gå in på verksyndernas vidsträckta område. Det må vara nog att påpeka följderna, om en lärare hade sett herr gymnasisten

som van kund på diplomatläktaren på Berns. Eller rättare sagt herrar gymnasister, ty jag beställde aldrig min punschhalva ensam. Dess bättre var lärarna mycket hyggligare än jag och gick tydligen inte på Berns.

Jag tror fortfarande att det är något fel på det svenska begreppet skola. Men jag är numera säker på att när jag som skolpojke bedömde skolan var mina utgångspunkter fullständigt felaktiga. Nu inser jag att skolan var bra, så bra som en svensk skola kan vara, kanske ännu bättre, och att felet låg hos mig. Jag t. o. m. misstänker, att jag skulle ha trivts riktigt bra i skolan om jag varit mindre lat, ouppmärksam och ohängd. Och jag är säker på att skolan då hade trivts bättre med mig.

Och jag tror, att många nuvarande och förutvarande lärjungar i skolan kan anlägga samma syn på förhållandet mellan dem själva och skolan som jag nu gör, även om de icke gått till sådana negativa och positiva överdrifter som jag gjorde som skolpojke.

När man tänker tillbaka på skoltiden är det en mängd episoder som ger liv åt minnet. »Skolhistorierna» omhuldas mera ju längre man i tid avlägsnar sig från skoltiden, d. v. s. ju äldre man blir. Förr påminde man sig helst de episoder, där man ansåg sig själv ha gått segrande ur den permanenta striden mot lärarna. När man numera granskar samma episoder finner man som oftast att läraren behållit slagfältet. Men då behövdes påtagliga och handgripliga argument för att man skulle kunna inse sitt eget nederlag.

Gymnastikläraren övestelöjtnant — dåvarande löjtnant — Sten Drakenberg var en mästare i segrarnas konst. När jag försökte slänga käft besvarades detta med en väl och kraftigt anbringad örfil. Respekten för »Draken» satt kvar så länge han levde. Några år före hans död mötte jag »Draken» på Karlavägen. Han hejade mig, och vi pratade en stund. Han märkte att jag hela tiden misstänksamt följde varje rörelse av hans högra hand. »Vad ser du på?» — »På överstelöjtnantens högra hand.» — »Vad är det för fel med den?» — »Intet, jag bara väntar att den blixtnabbt skall utlösa en örfil, såsom den gjort hundratals gånger förr.» Den gamle överstelöjtnanten fick sig ett gott skratt och lugnade mig med att han numera inte hade någon anledning till bestraffning. Vilket han dock haft förr. Men jag fick hans absolution.

Forts. sid. 29.

MIN SKOLA

Varje dag går jag ordentligt med mina skolböcker i handen till min skola, som är inrymd i ett gammalt hus vid Engellbrektsgatan. Innan jag går in, brukar jag kasta en blick på exteriören: en 1800-tals fasad med »BESKOWSKA SKOLAN» i metallbokstäver smakfullt ditsatt. När jag kommit in, tittar jag på anslagstavlan i vestibulen och hälsar vänligt på någon eventuellt där befintlig lärare. För några år sedan, då jag var ny i skolan, brukade jag även titta på anslaget »TORKA FÖRTÄRNA VÄL», som, nätt och prydligt, är uppsatt på en iögonenfallande plats. Men det gör man inte numera. Nu går jag i stället slött uppför trapporna, går och går, tills det välplacerade vita issskåpet säger mig att jag är framme. Jag tar av mig ytterkläderna och går in i mitt klassrum. — Det är ett mycket hemtrevligt klassrum. Det har bekväma pulpeter, en stor, fin svart tavla, och på väggarna hänga en mängd tavlor, samtliga med religiös anstrykning. — Jag söker reda på ett psalmboksfodral eller något mindre parlörlexikon och går, sedan det ringt, ned i bönsalen, som är

A/B HOVJUVELERARE

K. Anderson

OPERAHUSET

ENGDAHLS

BAGERI

HAMNGATAN 24
STOCKHOLM

TELEFON 20 05 31

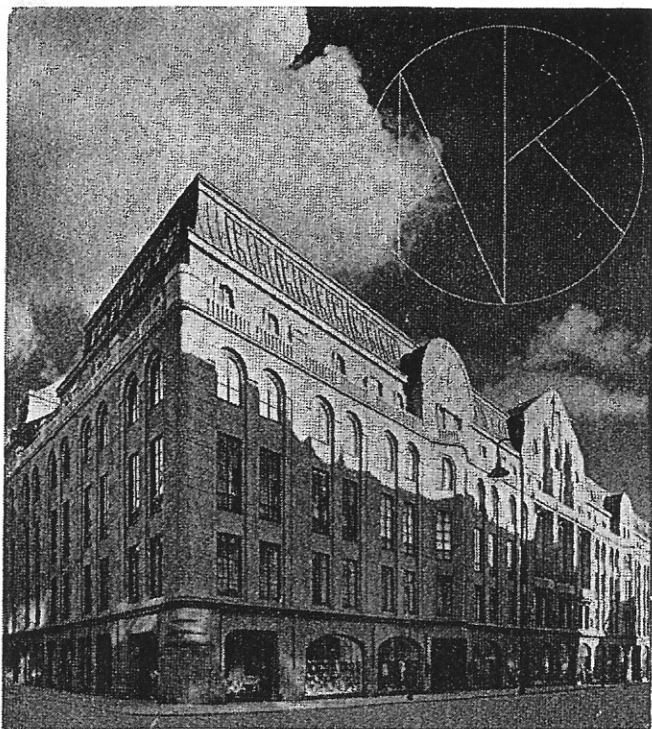
belägen i bottenvåningen. Här går det till som vid alla andra morgonböner. Först sjunges en psalmvers (endast en del av församlingen deltar i sjungandet). Sedan sätter man sig ned för att halvt sovande lyssna till predikan. — Det är ett tragiskt faktum, att så gott som varje skolpojke använder morgonbönen till att taga igen så mycket som möjligt av den förlorade morgonsömnen. — Efter predikan kommer en psalmvers till, och sedan ligga åter trapporna för en. Man går upp i första våningen, i vilken det endast finns ointressanta klassrum. Det är den s. k. småbarnsvåningen. Sedan fortsätter man upp i andra våningen. Här återfinnas rektorsexpeditionen, lärarorummet, en fysiksal samt ett par klassrum, bland andra ring II:s och första förberedandes. — Man fortsätter upp i tredje våningen, d. ä. våningen med issskåpet. Det enda av intresse här är klassrummen för ringarna III och IV. I fjärde våningen, till vilken leder en trappa, som är betydligt mindre sliten än de övriga, återfinnas teckningssalen med teckningsläraren, den doftande kemisalen med »skolans tegelsten», biologirummet och kombinerade fysiska laboratoriet och zoologiska samlingen. — Och så ha vi gymnastiksalen. För att komma dit går man nedför alla trapporna igen, ut på skolans lilla gård och nedför ännu en halvtrappa. Gymnastiksalen har ungefär samma storlek som vår hall hemma. — Jag har nämligen mitt hem på landet, och där har man ju alltid litet större utrymme. — För övrigt är gymnastiksalen lik alla andra dylika, men i anslutning till den saknas en mycket viktig sak, nämligen en dusch. För en sådan är en vattenkran på gården en klen ersättning. Gymnastiksalen har trots dessa brister ändå en viss glans över sig tack vare en stor, fin mottagarmatta.

Och så komma vi till skolans besättning, som utgöres av en rektor, en handfull lärare och »vaktis». Lärarna äro mycket olika, men till skolans heder måste jag tillstå att jag finner lärarkåren mycket sympatisk. Det finns hyggliga lärare, intressanta lärare, humoristiska lärare och t. o. m. lärare som besitta flera av dessa egenskaper samtidigt.

Skolans elever äro också mycket olika. Det finns fina gossar, snälla gossar, hyggliga gossar och kamrater samt ett flertal kombinationer av dessa typer.

Bland eleverna finns det förutom »Amicitia» två skolföreningar: en kristlig gymnasistförening och en gymnastik- och idrottsförening, som åtminstone för tillfället för en ganska tynande tillvaro.

Så var det 1933.

NK har det — som Ni vill ha det!

Småplock

På de sista åren ha hästarna alltmera börjat gå bakåt.

På våarna börjar marken sticka upp.

Vet du någon riktigt mild vinter? Ja, den förra för då var magistern sjuk i sex veckor.

— Läraren: Nå Carl, vem är skapelsens krona. Svara utan blygsamhet. Carl (blygt): Kvinnan.

Kan ingen översätta det enkla ordet tank till tyska? Det heter ju endast Schützengrabenvernichtungsautomobile.

När infördes potatisen till Sverige, och av vem? Av Jonas Alströmer, men den kom först senare i var mans mun.

Le lion se mit à rugir. Lejonet börjar rodna.

Elefanten drar upp smärre träd med rötterna och större träd med snabeln.

Ryssland och Tyskland slöto en separatorfred.

Censor: Säg en dikt av Runeberg.

Abitur.: Sandals kanon.

Korsförhör i studenten.

Vad kallas den fråga på vilken man inte väntar sig något svar? — Erotisk.

EN DÅLIG ... Forts. fr. sid. 27.

En episod har nu glatt mig i snart femtio år, fastän jag led ett svidande nederlag mot lektor Hahr, vår lärare i ett ämne som jag vill minnas kallades naturalhistoria. Jag hade redan då, som ung gymnasist, den fula övanan att sätta mina medmänniskor på prov genom att tvärsäkert påstå något som jag själv visste vara felaktigt. Jag beslöt att pröva Hahrs vederhäftighet. En måndag talade han om hundens svettkörtlar, vilka sades vara anbringade på tungan och ej i huden. En hund blev aldrig svettig i vanlig bemärkelse, därför han sprang med tungan hängande ur gapet.

Jag begärde på övligt sätt ordet och sade, att jag på söndagen var ute för att skjuta »hemmaharar», men hunden fick upp en räv som stack iväg i tangentens riktning. När jag efter flera timmar fick tag i hunden, »var den så svettig så löddret stod om pälsen på den». Hahr följde min lögnhistoria med stigande nöje. Hans mörkbruna ögon gnistrade av glädje, när han på sin lugna skånska svarade: »Står han där och ljuger nu igen, Kleen.» De båda enkla orden »nu igen» var dräpande. De sved värre än »Drakens» örfilar.

Gamle »Spiken», amanuensen vid riksarkivet Agaton Hammarskiöld, gav mig en gång en läxa som borde ha förtagit mig lusten att säga dumma kvickheter. Det var en sedvänja att i geografi-lektionerna som omfattade Pommern säga, att man fick pommeranser därifrån — »Spiken» frågade alltid om vad vederbörligt land producerade. Ingen vågade upprätthålla traditionen, varför jag viftade med handen, fick frågan och sade: pommerenser. Spiken genmälte torrt, att han inte väntat att min faders ende son kunde säga något så dumt och banalt. Det är inte »Spikens» fel att jag inte tagit varning av hans lärdom.

När jag drar mig till minnes vad jag upplevat under min förhatliga skoltid märker jag att jag tycker riktigt bra om skolan. Det beror väl delvis på att människan liksom solvisaren räknar endast dygnets ljusa timmar, delvis på att jag blivit något förståndigare med åren, men mest på att skolan verkligen var bra. Om någon säger något ont om gamla Beskowska skolan vill jag protestera våldsam. Den skola som gjort mig till student måste ha varit utmärkt. Fastän jag inte förstod det då.

Willy Kleen
Student, 1903.

DE ÅTTIO... *Forts. från sid. 23.*

Sekelskiftets stora framgångar i den ädla *Fäkt-sporten* har inte helt kunnat fullföljas. Undervisning har förekommit men de stora framgångarna har låtit vänta på sig.

Seglingen har under många år varit en omhuldad sportgren och flera av våra för närvarande skickligaste kappseglare ha under sin skoltid seglat hem tvenne Holtermanska vandringspokaler (skolans värdefullaste priser).

Även som »*skogsluffare*» har beskowiten under en följd av år fått förnämliga placeringar. Ett år fick vi till och med den äran att arrangera den s. k. Elitorienteringen med deltagande av Stockholms skolornas förnämsta orienterare.

Betald
ANNONSPLATS

SANDBERGS
BOKHANDEL

STUREGATAN 8

Tel. Namnanrop

BÖCKER
och PAPPERSVAROR

Kungörelsen av år 1919 om upphävande av militärövningarna kunde dock ej döda det stora intresset för *Skytte* som förefanns. Under åren 1925—40 gingo beskowitzerna segerrikt fram och vid en av Skolungdomens skyttetävlingar erövrades inte mindre än ett 40-tal priser. Men den tidens »musketörer» hyllade fullt och fast den gamla sentensen att »*tävlingen är den festliga avslutningen på en väl genomförd träning*». Så fort där fanns en ledig stund slängdes bössan på ryggen och man cyklade iväg till Skuggan för att träna. Det är spec. två namn som etsat sig fast i minnet och som förtjäna en extra honnör. Den ene är Sten Nordström, som två år blev Sveriges bäste skol-skytt, den andre är årets flerfaldige världsmästare Hans Liljedahl. Efter det sista världskriget har intresset för skyttet sjunkit katastrofalt (det kallas visst efterkrigspsykos: förf. anm.). Men årets skolmästerskap visade dock ett glädjande framsteg vad kvantiteten beträffar. Kvaliteten blir väl en senare fråga, men med ihärdig träning kanske man snart kan återfinna våra pojkar i täten. Ingen idrott har emellertid gjort skolan så känd under de sista femton åren som *Simningen*. Framgångarna ha varit legio. Ja, det blev nästan litet »tjattigt» att bara se beskowiter på de främsta platserna. Cavalcaden av snabbdare och hoppare är alldeles för stor för att här kunna återgivas. Jag inskränker mig därför att hylla sådana uppoffrande ledare som Wibom, bröderna Julin och Paulson, »Tossan» Henning, Gullberg och våra dagars Sixten Clauss och Ulf Adlén. Deras namn och många flera finnas inristade på den minnessköld över elever som i idrottsligt avseende berett skolan heder.

Hur ser nu den kritiske »löjtisen» av i dag på beskowitzens chanser till hedersamma placeringar även i framtiden? Ja, för stunden ser det onekligen litet dystert ut. Gymnasisterna på några undantag när sakna tyvärr den rätta gnistan. De sälla sig hellre till den bekvämare idrottens svans. Pojkarna i realskolan däremot äro visserligen ännu ganska gröna inom idrotten men där finnes den goda viljan i betydligt högre grad än hos de äldre kamraterna.

Hur än framtiden kommer att gestalta sig, om vi äro uppe på toppen eller befinner oss nere i vågdalen, skall alltid följande engelska sentens stå klar för varje beskowit:

Att se glad ut när man förlorar är en stor konst. Men att se glad ut när man vinner det kan vilken bracka som helst.

C. Hesselgren

Visste Du inte,

att Beskows första läsdag var den 1 oktober 1867?

att konung Gustaf och hans bröder prinsarna Carl och Oscar inskrevos i skolan 1869, samt att prins Eugen blev beskowitz först 1874?

att skolan vid sin början hade blott 40 elever, ett antal som till våren 1882 stigit till 300, och som för närvarande räknar 441.

att Beskow länge var ett läroverk uteslutande lagt på undervisning i latin, grekiska och moderna språk?

att först då gossarna kastade plank och bräder på varandra, vakthavande rastlärare brukade inskrida? Det skulle vara i vår tid!

att senare överintendenten Richard Bergh tyckte om att rita fruntimmersben på bänklöcken? Tyvärr har intet bevarats.

att på 1870-talet det hände, att herrar beskowitz kommo till skolan i hög cylinder?

att Hjalmar Branting, statsministern, ansågs som rabulist i skolan?

att författaren Verner von Heidenstam var elev i Beskow 1869—1875, men att denna hans skoltid inte efterlämnat något påvisbart spår i hans senare diktning?

att blivande överståthållaren och utrikesministern Carl Hederstierna icke var känd för någon särskilt framstående begåvning under sina skolår? Alltså kunna även vi hoppas!

att beskowitzerna 1879 så grundligt firade sin studentexamen i Du Nords festvåning, att det gav genljud i hela Stockholm?

att prins Eugen var skolkamrat med Social-Demokraternas redaktör Natanael Carleson?

att konung Gustaf redan som beskowitz var skicklig i bollspelet »långboll» — en skicklighet, som röjde den blivande tennismästaren?

att Beskow fr. o. m. 1906 fick en skolordning motsvarande statsläroverkens?

att Beskows förste gymnastiklärare kapten Hjalmar Andersson hade varit frivillig i Nordamerikanska inbördeskriget och åtnjöt en skräckblandad vördnad hos sina elever?

att gymnastikläraren löjtnant Haasum från S:t Barthélemy försökte introducera fotbollen i Beskow men skändligen misslyckades?

**Paketerat
mejerismör**

hygieniskt förpackat
av högsta kvalitet.

Smör är vitaminrikt,
närande, hälsosamt.

NEN:s Mejerivaror

att de dåtida värtjänstövningarna ledda av gymnastikläraren löjtnant Drakenberg voro otroligt uppskattade — märkligt nog!?

att general Åkerman vann en pristävling i den litterära klassföreningen Svenska Litteraturens vänner med en uppsats om Karl von Linné?

att Beskowska Skolans Musikförening grundades våren 1888 av A. R. Wallgren, som blev föreningens förste ordförande?

att den första gymnasistfest, som firats i Beskow, ägde rum den 9 maj 1888 i skolans nuvarande aula?

att politiska diskussioner mycket ofta förekommo i klasserna med ty åtföljande politiska slagsmål?

att professor Martin Lamm ansågs av sina lärare som en kunnig och trevlig lärjunge? Inte att undra på!

att »enskilt arbete» förekom i Beskow redan 1884?

att Beskows rektorer ha varit H. F. Hult, C. G. Bergman, L. Lindroth, S. Lagergren och Sam Jansson? F. n. styr S. Solders vår skola.

Forts. sid. 33.

GAMLA... *Forts. fr. sid. 20.*

Fahlstedts undervisningsmetoder var lika originella som mannen själv. Skulle man lära sig något under hans lektioner, omfattande förutom franska även tyska, måste man ha en god portion ambition. Och det har man ju sällan under barnaåldern.

De lärare, som jag tror vann allas vår sympati, var Gyllander och Forsman, den förre ännu och den senare till för kort tid sedan verksam vid skolan, samt Teiling och Hagdahl. Det fanns ju också lärare, som dök upp vid början av en hösttermin för att snart försvinna. Det är med dem som med många kamrater, vilka endast orkade med något år; de har suddats ut ur minnet. Av kamraterna var det för övrigt inte många, som följde med ända från första förberedande till studentexamen.

Utvecklingen gick allt snabbare och snabbare, Stadion byggdes och idrotten blev populär, motorismen gjorde sitt segertåg och idyllen försvann obönhörligt. Kulmen nåddes med första världskrigets utbrott år 1914. Då började jag regelbundet läsa familjens dagliga tidning. Politiken gjorde sitt insteg i skolan. Min klass delades raskt i två partier, ett för Tyskland och ett emot. Det senare var mycket litet; det bestod blott av mig och en till. Men vi ensamma slogs frejdigt för vårt ideal, som var Frankrike.

Kanske vore det orätt att sluta denna lilla återblick utan att nämna något om kvinnans betydelse för mig och mina skolkamrater. Det sexuella, som man talade tyst om på min tid, har ju fått sådana proportioner i våra dagar. Ja, visst spelade flickorna en viss roll för gymnasisterna på min tid, och

inte var alla systrarna och kusinerna till mina kamrater dygdemönster. Men jag vågar påstå, att sexuella upplevelser under skoltiden hörde till de sällsynta undantagen liksom de dåliga, eller ska vi säga frigjorda, flickorna. Kanske var det fel, att vi alldeles saknade undervisning i sexuella ting, men alldeles säkert var det inget fel, att vi väntade med att skaffa oss upplevelser. Någon aktning hyste vi ej för de flickor, vilka »släppte till sig», som det så målande heter enligt nutida språkbruk, och nog var vi fast beslutna att aldrig gifta oss med en flicka, som hoppat över skaklarna under en tid i människans utveckling, då vare sig kropp eller själ på långt när nått den mognad, som är första förutsättningen för beslut om viktiga steg i livet.

Beskowska skolans exteriör har inte undergått någon förändring på de 43 åren sedan 1904, dess interiör knappast heller, efter vad jag vid ett par flyktiga besök tyckt mig kunna se. Vad pojkarna beträffar, så har deras yttre ändrats. Skolkostymen är avgjort mycket trevligare än på min tid. Och hur ser de ut inuti? Jag både hoppas och inte hoppas att de liknar oss.

Stockholm i oktober 1947.

Georg Skogberg
Student, 1917.

Forts. sid. 34.

Läraren: Om man håller vatten på ärter så får man — Nå, Åke, vad får man?

Åke glatt: Man får alkohol.

Läraren: Du tänker bestämt på spritärtor.

BOKEN PAPPERET, PENNAN

hos

BIBLIOTEKS-
BOKHANDELN

Kunglig Hovleverantör

12 BIBLIOTEKSGATAN 12

Telefon 10 25 28 - 20 47 60

Beskowska skolans

Emblem

Mössmärke storlek enligt ovanstående Kr. 1.— pr st.

Kräsnål med emblemet i miniatyr Kr. 1.— „ „

Manschettknappar i eleg. emailarbete Kr. 10.50 pr par

C. C. SPORRONG & Co.

KUNGSGATAN 17 - STOCKHOLM 7

Telefon namnanrop: »SPORRONG & Co.»

Forts. fr. sid. 31.

att den berömde general Ernst Linder ej älskade plugget med någon starkare entusiasm? Men — så blev han inte mer än general!

att dr Planck sade om professor Carl Benedicks under ett förhör i tyska: Jag tror Benedicks lider av egen och andras okunnighet!?

att Beskow i början av 90-talet gjorde en skolresa till Snasahögarna?

att översten Willy Kleen hade 6 underbetyg i III ring jämte varning i uppförande och uppmärksamhet?

att tandläkare Nils Häger ansåg om Beskow, dit han kom i II ring 1912, att »där fanns lärare, som vi kunde tala till, som tilläto oss att ha egna åsikter och som dessutom voro sportintresserade». —?

att beskowitzerna ansågo sig själva snobbiga och hade ofta rundkulliga hattar i II ring? Tiderna förändras...

att Amicitia i början av seklet hade sina årsfester i Vetenskapsakademiens sal med stora dramatiska teaterföreställningar, där bl. a. Rinaldo Rinaldino spelades med stor framgång?

att vår Berlinminister under kriget Arvid Richert i skolan var en ytterst soignerad herre med elegant uppträdande, ett gott huvud och lagom fräckhet, som sedan förde honom till höga poster i rikets tjänst?

att ryttmästare Hadar Egnell som vice ordförande i Amicitia var känd som en oöverträffbar kapacitet, när det gällde att ordna fester?

att rektor Sam Jansson sökte tvinga beskowitzerna att bära skolmössa till sista ringen?

att femkamparen Johan Gabriel Oxenstierna har sagt något av det bästa som sagts om vår skola »Gamla ärevärdiga Beskow! Den som träder inom dina murar får strax en känsla av värdnadsvärd åldrig erfarenhet, som för den förstående skänker skolarbetet en inre mening, som aldrig kan uppnås i den moderna tidens lärdomsfabriker»?

att lektor Fahlstedt under studentexamensdagarna brukade ta hem övernervösa abiturienter och lugna dem med en frukost och vänligt samtal innan eftermiddagsförhöret började?

att upptäcktsresanden Sven Hedin redan i barn-
domen var otroligt rodd av geografi?

att prins Carl Bernadotte gått i Beskow samt att prins Gustaf Adolf och prins Bertil under en kortare tid båda varit elever hos oss?

att rektor Lindroth hade bikupa inne hos sig på rektorsexpeditionen?

att detta var slutet på denna bukett »Beskowiana»?

Visa

OMVÅRDNAD FÖR FRAMTIDEN

genom klok hushållning med

Dina tillgångar

Spara

i

STOCKHOLMS STADS SPARBANK

LINGUAPHONE

LÄR ER SPRÅK
LEKANDE LÄTT

Linguaphone Institutet
STOCKHOLM KUNGSGATAN 18

**Ekiperings
A.B.**

Real

Sibylleg. 24

Tel. 67 02 00

GAMLA BESKOWITER

BERÄTTA *Forts. fr. sid. 32.*

Mina äldsta och djupaste intryck från Beskow-ska skolan utgöres av en förälskelse och tre markanta skägg. Förälskelsen gällde lärarinnan fröken Elsa Söderhielm, som hade hand om den inträdesprövning, genom vilken jag blev beskowitz. Hon gav ämnet »En hjältemodig handling», och under intryck av hennes charm skrev jag en rörande historia om en liten tös vid namn Jeanne, som under intensivt riskerande av sitt unga liv räddade ett järnvägståg. Inspirationen måtte ha varit god, ty jag kom in. Även mitt sista möte med fröken Söderhielm minns jag. En dag under Stockholmsutställningen kom rektor Jansson och jag under ivrigt esperantiserande till en servering på utställningsområdet och beställde våfflor. Uppasserskan lät så skrattsam på rösten vid vår beställning, att vi tittade upp — och det var fröken Söderhielm. Det visade sig, att hon brukade tillbringa första hälften av sina somrar till att förvärva medel till någon dyrbarare resa under den andra hälften. Ett gott bevis för att skolan ej var en så utpräglad snobbskola, som belackare ibland brukade hävda.

Det första skägget var givetvis rektor Sam Jansson själv. Jag tror, att ett skägg är ett lämpligt attribut för en rektor. Även om rektor Janssons auktoritet ej behövde detta stöd. Men nog bidrog det till den nästan mystiska vördnad, man kände inför honom. Allt efter hans sinnesstämning tänkte man ibland på en byzantinsk Kristusbild, ibland på van Dycks Karl II Stuart. Och vilket välbehag kände man ej, när stundom hans varma, ja ibland t. o. m. tjuvpojksaktiga leende bröt fram genom det! För att nu ej tala om dess förmåga att inverka lugnande på nedbrutna eller upprörda mammor på rektorsexpeditionen! Rektor var själv klassföreståndare för min klass, så att jag hade många tillfällen att se honom i skiftande lynnen. Hans vrede var fruktansvärd, ej minst emedan den var alldeles tyst. Den visade sig blott i att ansiktet blev vitt och de milda blå ögonen svarta. Klassen vågade knappt andas, och den aktuella syndaren betvivlade sin jordiska existens. Men några minuter senare bröt leendet fram igen, och klassen gonade sig i den ljuvliga stämning, som råder, då solen bryter fram efter ett oväder. En säregen sensation var det, när man kallades in på hans lilla, hemtrevligt dunkla bok- och pappersfyllda expedition, där han i regel gav intryck av

en underfundig jättetomte. Mest fryntlig var han dock bland esperantister, och examensskrivningen i esperanto är den enda jag upplevt, under vilken vakthavande lärare bjudit examinaderna på bakelser.

Det andra skägget var »professor» Carl Fahlstedt. Jag undrar om någon fransk ambassadör eller akademiledamot ser så tvärf fransk ut som han gjorde. Undrar också om någon dylik är så alltigenom god, som han var. Givetvis var han något för god, vilket eggade oss elever till orgier i fusk-lappar under lappskrivningar i franska. Kulmen var väl, när vi nubbad fast paradigmen på katerns framsida och studerade dem under framställande av någon hövisk fråga. Men trots att vi voro av gymnasisternas hänsynslösa årgång, voro vi aldrig grymma mot honom, ty vi kände instinktivt strömmen av finess och kultur från honom. I sin svarta redingot, med glaset i ögat, med hederslegionens röda band och med det ädelt ironiska leendet var han på sitt sätt lika imponerande som rektorn, ehuru av en annan art. Vad vi ej lärde av franska paradigmer, ersattes av förståelse för fransk kultur, elegans och esprit.

Forts. sid. 36.

HEDENGRENS BOKHANDEL STUREPLAN 4

SVENSK OCH
UTLÄNSK
LITTERATUR

Välsorterad pappersavdelning

Svenne Bergqvist, som vaktat svenska målet i 35 landskamper, vet bättre än de flesta hur idrottsgrejerna skall vara beskaffade. Ni träffar honom dagligen i vår affär på Norrlandsgatan

MONARK SPORTAFFÄR

SPECIALISTER I SPORT - Norrlandsgatan 31—33 - Växel - Tel. 23 40 05

TANKEN

Ibland, då eftertanken vaknar inom mig, förstår jag ej varför jag finns till. De, vilka innerst inne älska mig, våga aldrig erkänna det utan smutskasta och förneka i stället den kropp, som för dem är en ständig källa till stimulans och även glömska. Den kropp, som de så begärligt gripa efter för att ur den få suga näring och must. Min dragningskraft omspannar hela jorden, och jag kan finna en vän i alla dess hörn. En hatar mig, en annan dyrkar mig. Den förre därför att han finner hela mitt väsen lastbart, den senare av samma orsak, ty han kan inte undvara det. Kanhända är lasten min arvedel, ärvd alltsedan njutningens gryning.

Jag minns den gången, då jag mötte en man. Han njöt min kropp med sina lungors fulla kraft, han drack ur mig min brännande glöd, till dess att jag som en dimma försvann ur hans grepp, och där låg jag stympad och död, begravd i min egen aska. Hur ljuvligt var det ej att hänge sig

åt en sådan, då han berörd av min heta andedräkt blivit förd till Lethes vatten.

En annan man, som korsat min väg, skilde sig helt från den föregående. Allt jag gav, ansåg han endast som ett naturbehov, och min uppgift var att tillfredsställa det. Denne kände aldrig någon tacksamhet utan bara tog mig, som om jag vore en slinka, för vilken han betalt. Sedan han tröttnat på mig, slängdes jag brutalt i gatan, där han trampade på mig. Någon enstaka gång hände det, att en stackars fattig sate plockade upp mig från rännstenen och med grådig blick tömde min nästan utslocknade varelse på det liv, som fanns kvar.

Hela min tillvaro är ett lidande, och då jag nu ligger i ett kallt, instängt cigarrettfodral, undrar jag vems läppar, som härnäst skall åtrå min lilla vita kropp.

Bo Ekenberg
L III.

GAMLA BESKOWITER

BERÄTTA *Forts. fr. sid. 34.*

Det tredje skägget var doktor Sven Forsman. Han torde ha varit den ende svenske lärare, som kunnat klargöra för skolpojkar, hur Assurbanipal såg ut. För andra torde skolbokens skäggiga, assyriska kungabilder bjuda på en olöst gåta. Men han hade intet av den assyriska vildheten.

Men även flera av de andra, i regel oskäggiga lärarna ha fäst sig i mitt minne. En som vi pojkar högt gillade var den energiske tyskläraren Torsten Zeijser, vilken tyvärr alltför tidigt lämnade oss på grund av en seglingsolycka. Han förenade på ett lyckligt sätt pojaktigt lynne med pedagogiskt nit. Teckningsläraren Alfred Frijs var också oerhört populär, men tyvärr berodde detta även på lättheten att transformera hans lektioner till filmrecensioner. Vi upptäckte snart hans svaghet för filmer och efter en kvart frågade alltid någon, hur magistern tyckte om en viss film — och därmed upphörde undervisningen. Men den var av hög kvalitet, när ingen lämplig film fanns tillgänglig. Så var det Johan Westerlin med hans hurtiga filosofiundervisning och hans pojaktiga förtjusning, när han äntligen avslöjade för oss en logisk slutledning, som vi ej kunnat dra själva. I matematik hade jag Birger Ekelin, en man som tycktes vara främmande för allt som tillhör begreppet jäkt och därför kunde bibringa även de matematikdumma åtskilliga kunskaper. Gunnar Gyllander grundade hos mig ett levande intresse för historia, kanske emedan han själv var så påtagligt förtjust i detta sitt ämne. En inspirerande plats var Gyllanders förnämliga biblioteks- och arbetsrum i villan på Djurgården. Sist vill jag nämna den, som jämte Gyllander betytt mest för mina personliga studieintressen, nämligen lektor Hans Thomsen, skolans glänsande lärare i de klassiska språken. Han lyckades bibringa sina elever en osjälvisk lust att glädja honom personligen genom att kunna sina saker. Jag minns, hur stolt man kände sig, då han rodnade av glädje, när man gjort en god översättning.

Stort intresse för idrott rädde. Min klass röntede den triumfen att tre år i rad vinna general Åkermans idrottssköld. Men så fanns också i klassen sådana framstående idrottsmän som Harry Ramberg, Harry Högfeldt och Arne Piltz. Alla måste vara med i någon gren, även de som ogillade idrott. Jag minns vilket bekymmer det var att finna en gren, som passade Primus. Man valde efter moget

övervägande att placera honom i stafettlaget, trots att han även i sina piggaste stunder kunde förflytta sig blott ryckvis. Men han placerades mellan klassens två stora sprinters. Primus var villig och han lyckades få fatt i stafetten. Och han gnodde heroiskt för klassens ära — men åt fel håll! Det var med möda Högfeldt kunde springa fatt honom för att vända honom rätt.

Jag nämnde tidigare, att många belackare nämnde Beskowska skolan »snobbskola». Personligen märkte jag föga därav. Och lärarna visade ingen mannamån. Något snobberi fanns nog, men det byggde ej på taxeringskalendern utan på adelskalendern och framtidsvyer mot Karlberg. Utslagen därav voro dock ytterst milda och störde aldrig kamratskapets faktiska demokrati. Och Vaktis klappade till prinsar och grevar, som sprang i vägen, med samma schwung som oss vanliga dödliga. Kanske betydde härvid mycket rektorns suveräna omottaglighet för dylika oarter.

Något som jag saknar i andra skolor är Beskowska skolans värdiga och uppfostrande skolfester med dans. På min tid åtminstone insläpptes inga icke-gymnasister och inga löshästar. Vidare var smoking obligatorisk. Slutligen började ej dansen, förrän alla föreställt sina damer för rektorn. Allt detta gjorde, att balen blev kultiverad och gammaldags stilfull. Där rädde intet av nutidens stillösa hopplaha med blandad publik och herr- och damsida. Snarare rädde en stämning av herrgårdsbal. Sådana »lektioner» borde införas allmänt på schemat i stället för de nutida deklasserade skoldanserna.

Det gäller för skoltiden liksom för värnplikts-tiden, att man efter några år bara minns, vad som var gott: För att vara fullständig har jag försökt finna några fel på min tids Beskowska skola. Jag menar då grundläggande och principiella fel. Smärre personliga konflikter kunna ju ej undvikas i ett så stort samhälle som en skola. Men det har ej lyckats mig att finna några missljud. Ju mer jag tänker efter, ju mer tycker jag mig ha Beskowska skolan att tacka för. Kanske berodde det på att jag gick i den under historiens kanske lyckligaste tid, den mellan Versailles och Hitler? Kanske Beskowska skolan under Sam Janssons regim var så bra, som den ter sig för mig i minnets ljus?

Arne Lenner.
Student 1927.

MÄRKET FÖR SLIPSKULTUR
LEDANDE PÅ 3 KONTINENTER
SEDAN 1885

AMANDA CHRISTENSEN AB
Nordens största kravattfabrik

Grubbens & Co Aktiebolag

Ferkens Gränd 1—3
STOCKHOLM

Post — Telefon — Telegram:

"GRUBBENS"

Pappersvaror och papp av alla slag
Bindgarn . Påsar . Toalettpapper
WELLPAPP . PAPPERSSÄCKAR

SVANSTRÖMS

vid stadens stråkvägar

För inköp av alla slag av skriv- och ritmateriel
rekommendera vi våra butiker, bekvämt belägna
vid stadens stråkvägar

Huvudkontor och lager

Herkulesgatan 11. Tel. Namnanrop "Svanströms"

*Vid telefonförfrågningar och beställningar begäres
"Beställningskontoret"*

Drottninggatan 18—20	Tel. 10 62 96, 20 48 08
Hamngatan 8	Tel. 10 88 48, 10 45 55
Kungsgatan 31	Tel. 11 59 53, 20 28 24
Vasagatan 16	Tel. 21 14 00, 20 24 04
Västerlånggatan 9	Tel. 11 47 77, 11 48 88
Drottninggatan 88	Tel. 20 84 21
Hantverkargatan 18—20	Tel. 50 83 20, 50 29 38
Sveavägen 44	Tel. 21 25 30, 21 27 27
Sveavägen 73	Tel. 30 07 12
Södermalmstorg 4	Tel. 41 31 71, 40 32 33

Fullständig bokhandel under firma

GÖTHES BOKHANDEL

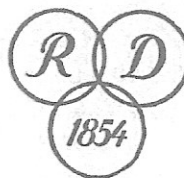
Drottninggatan 18—20, tel. 20 53 88, Södermalmstorg 4,
tel. 41 31 71, 40 32 33

CENTRALBOKHANDELN

Vasagatan 10 (mitt emot Centralen), tel. 21 52 00, 21 52 01

DITZINGERS

för
heminredningen

A. B. ROBERT DITZINGER

STOCKHOLM

GÖTEBORG

Pris 75 öre

ab **AETA** tryck

ÅHLÉN & ÅKERLUNDS BOKTRYCKERI, STOCKHOLM 1947